

Příloha č. 1: Rozhovor s Miroslavem Burešem ze dne 23.-24. května 2020

Já: Budou to otázky různého charakteru, začnu tou první, takovou obecnější, co by podle tebe měl správný sportovní redaktor, potažmo komentátor, zkrátka sportovní žurnalista takový, kterého by si chtěl u sebe v redakci mít, tak co by měl mít, jak by měl ten člověk vypadat.

Miroslav Bureš: Tak předně to musí být člověk, který se v tom oboru orientuje, zajímá ho to a v neposlední míře ho to baví, musí na to musí ho ta práce bavit, protože ta práce není jako každá jiná práce, že člověk přijde do zaměstnání ráno v šest a končí ve dvě odpoledne a jde domů, ta práce se nedá měřit na hodiny a ten kdo ji chce dělat prostě musí počítat s tím, že jí obětuje hodně času a nesmí ten čas počítat, musí prostě ho bavit a v současné době vlastně všichni lidé, kteří kteří pracují ve sportovní redakci v českém rozhlasu, jsou takového ražení a dá se říci, že ani nechodí do práce, oni mají svého koníčka, jako zaměstnání ze kterého, ve které jsou placeni a tak to taky berou. To je strašně důležitá věc, i když samozřejmě se nedá nějak měřit, ale to, aby to člověka bavilo a nekoukal se nalevo napravo, nakolik dělá hodiny nepočítal si přesčasy, tak to je podle mě hrozně důležitá věc. No a pak jsou samozřejmě věci, které se dají měřit, který se dají hodnotit, musí si ten člověk projít nějakým testem, když k nám jde. Takže musí se orientovat v tom sportovním prostředí a pak jsou věci navazující, které ale získává ten člověk a samozřejmě taky během praxe. To jsou kontakty s lidmi v tom daném prostředí a to jsou další na zbývající znalosti. A potom zkušenosti s tou už s tou prací jako takovou, ale pokud se bavíme o tom když do toho chce někdo vstoupit, tak to jednoznačně je zájem a znalosti v tom daném oboru.

Já: Jaká je cesta vůbec do takovéhle sportovní redakce, protože pro mnoho lidí je to asi sen, pro mnoho taky nedosažitelný, tak předpokládám že není asi úplně jednoduché se dostat do sportovní redakce tím způsobem tak člověk přijde a řekne "Chci u vás dělat sportovního redaktora, komentátora".

Miroslav Bureš: No dá se to i tak samozřejmě udělat nebo samozřejmě i taková cesta sem může jako někomu povést. Záleží vždycky na tom, jestli má člověk štěstí i na dobu ve kterou přijde, kdy třeba někoho hledáme, kde je místo, kdy se po někom shání, protože pokud přijde člověk sám, nebo ho někdo doporučí a zrovna není místo pro něj, tak je to samozřejmě složitější, ale to je asi ve všech oborech a to není žádná novinka. Koneckonců ty sis to sám vyzkoušel, co to znamená, co to obnáší. Většinou, když někoho hledáme, tak buď vypisuje konkurz a vybíráme z určitého počtu lidí, kteří se přihlásí a nebo oslovíme někoho napřímo o kom víme, že by tu práci chtěl a mohl dělat. Takže to jsou asi dvě nejčastější cesty nebo způsoby, jak se někdo dostane do sportovní redakce. A když mluvíme o sportovní redakci českého rozhlasu, tak mluvíme samozřejmě nejenom o té, která je v Praze, ale i o všech dalších redakcích českého rozhlasu, které jsou v jednotlivých regionálních místech, regionálních studiích českého rozhlasu kde má sportovní redakce vždycky jednoho člověka, tam taky je prostě sportůvák, kterého nějak musíme vybrat, a který působí v tom daném místě a má na starosti sport v tom svém daném regionu.

Já: Jak vypadá samotné výběrové řízení?

Miroslav Bureš: Většinou...

Já: Liší se to různě, jakoby kus od kusu, nebo je to, máte to nějak unifikované. Třeba i to co jsem zažil já. Můžeš to samozřejmě rozepsat prosím, jestli je to standardní postup nebo si to měníte podle vašeho uvážení co zrovna potřebujete?

Miroslav Bureš: Máme to. Já jsem vlastně vycházel vždycky. Já jsem jich dělal docela hodně těch výběrových řízení a vycházel jsem z toho, které jsem já sám zažil v roce 1993, kdy jsem se do rozhlasu dostal právě přes výběrové řízení, které se tenkrát skládalo ze tří kol a v každém tom kole byly nějaké dané věci a úkoly, tak z toho jsem nějak tak vyšel, akorát jsem to smršknul do jednoho, maximálně do dvou dnů. Takže to jsou taková ta výběrová řízení, kde se přihlásí víc lidí. My ty lidi vybíráme na základě nějakého inzerátu, kde oni se přihlásí a my je potom oslovíme, pozveme je do toho určitého místa, ať je to v regionu nebo v Praze, a vybíráme z nich takto je. To je model toho řekněme většího výběrového řízení, kde ty lidi dostanou písemný test ze znalostí o sportu, kde s těmi lidmi samozřejmě mluvíme o tom, o té jejich motivaci pracovat v českém rozhlasu, nebo sportovní redakci českého rozhlasu. Mluvíme s nimi samozřejmě o tom jaký mají přehled o sportu, nejenom na základě toho testu, ale i na základě toho našeho rozhovoru, abychom získali nějaké poznatky, a zkusíme taky z nějakých praktických dovedností, jako je třeba komentování, kdy simulujeme situaci, ať už podle televize nebo podle představitosti, kterou pak oni mají komentovat, to si nakonec sám si zkusil, a to je samozřejmě pro ty lidi ohromně těžké. Většina z nich to nikdy nedělala, ale už i na tom se ukáže jakou mají představu ale i jaký mají talent, jak jsou na tom samozřejmě hlasově, jak jsou na tom jazykově, jak se umějí vyjadřovat a tak dále. To všechno mi během toho, během toho jednodenního nebo dvoudenního výběrového řízení zjistíme záležitě, ta délka toho řízení na tom, kolik tam je lidí. Pokud se přihlásilo prvně třeba 60 lidí, tak samozřejmě jsme je nestihli všechno vzít v jeden den. A pokud se jich přihlásilo deset někde jinde, tak jsme za jeden den zvládli. No a když si třeba ještě pořád nejsme jisti, tak zkusíme ještě třetí krok, nebo třetí čas v tom výběrovém řízení, pokud se rozhodujeme, třeba to bylo myslím zrovna u vás tenkrát v Brně, že vezmeme ty vybrané lidi kteří jsou zrovna pro nás tak asi na stejné úrovni a nevíme si rady koho vzít, nebo ne vzít, přímo na zápas a zkusíme je přímo na zápase komentovat, udělat nějaký, nějakou zprávu z toho zápasu, abychom viděli rozdíl i tady na té už řekněme vyšší úrovni. I když samozřejmě víme pořád, o tom že ti lidé, lidé to většinou dělají poprvé v životě a tak k tomu taky přistupujeme. No a druhá věc, nebo druhá možnost toho výběrového řízení, nazvěme li to tak, to už ale není úplně klasické výběrové řízení, je to, když si ty lidi vytipujeme sami sami, oslovíme, tak to jsou většinou ale lidi, který známe, který v tom oboru už mají něco za sebou, a tam my samozřejmě nemusíme zkoušet úplně ze všeho, tam samozřejmě víme, co mají za sebou, co umějí a co znají, takže tam třeba odpadne ten test sportovní, když oslovíme novináře z jiného média, nebo vím že k nám chce jít pracovat a má za sebou dvacet let ve fotbalové sekci nějakých novin nebo jiného média televize atd., No tak ho asi nemusím zkoušet fotbalu, ale tak to je už, potom, už to není prostě klasické výběrové řízení.

Já: Stává se vám že třeba o tu práci mají zájem lidé kteří se doposud zabývali domácím zpravodajstvím a třeba v rámci rozhlasu je to asi jedno z jakého média přijdou?

Miroslav Bureš: Je to strašně různorodé, ten zájem o to má fakt hodně lidí dá se říct v těch posledních letech, já nevím, abych to specifikoval, ale zase abych nepřestřelil. Třeba posledních pět let se hlásí dost lidí kteří jako to jenom zkoušejí, kteří nemají vlastně ani představu o tom, co ta práce obnáší. A to se pozná velice rychle. Co se týká té konkrétní otázky tvójí, tak jako že by přicházelo hodně lidí jako z jiné redakce, ať už z rozhlasu, nebo z jiného média, to si nemyslím. Novináři, kteří už jsou někde zabběhlí, ať už v domácí nebo zahraniční redakci, nebo v regionální redakci, tak většinou do sportu jako nemíří. Máme nějaké jednotlivé případy. Tím posledním myslím že byl Václav Rokyta, který dělal v domácí redakci českého rozhlasu a přešel do sportovní redakce, ale u něj to byl taky vlastně vlastně trochu jiný případ, protože on původně chtěl jít do sportu a nedostal se tam, protože tam to nebylo místo, tak šel do domácí redakce a pak se ve sportu místo uvolnilo, tak, tak přešel vlastně na to, co chtěl dělat.

Já: Možná fakt ve stručnosti, je o tu práci velký zájem, ty jsi řekl, že občas se stává, že 60 lidí je třeba na tu pozici v tom daném regionu, kteří mají zájem, tak je dlouhodobě ten trend takový, že je o tuto práci zájem?

Miroslav Bureš: No já si myslím, že, že, že to tak je, ale vlastně nemám to s čím porovnat. Třeba v Brně, když jsi dělal konkurz ty, já už nevím který to byl rok, a tak tam bylo skutečně šedesát lidí, teď jsme dělali poslední konkurz ve Zlíně před tuším to je rok, nebo rok a půl, rok možná, tak tam se přihlásilo lidí asi, asi 25 nebo 30, což je podle mě taky docela dost. Ale nemám to s čím úplně porovnat. Takže dá se říct, že takhle se to pohybuje. Ale my ty konkurzy jako neděláme úplně každý rok a děláme je vždycky samozřejmě v těch místech i regionálních, když nám prostě někdo vypadne, protože v těch regionech se ti lidé napřímo hledají jako o něco hůř než v Praze. Pokud vypadne někde třeba ve Zlíně, a my tam najednou nikoho nemáme, tak to je samozřejmě místo, které těžko pokryjeme z Prahy na nějakou každodenní práci a rychle tam najít někoho, kdo tuhle práci může dělat z voleje, je taky složitější. Takže tam, tam se snažíme ty konkurzy dělat, nebo snažíme se tam získat někoho hodně, hodně rychle, ale třeba v Praze je ta situace jiná. Takže jestli je o to zájem velký? Já si myslím, že pořád, teď jsme vlastně před koronavirovou pandemií oslovovali lidi kvůli rozpuštění sportovního rádia. Mělo se rozjet sportovní rádio v létě, které mělo po skončení olympiády pokračovat, jako plnohodnotná sportovní stanice 24 hodin denně od sportu a neměli jsme vůbec problém ty lidi sehnat, aniž bychom museli vyhlašovat konkurz. Prostě jsme oslovovali lidi kteří, o kterých jsme věděli, že mají o tu práci zájem, a jako měli jsme vlastně těch lidí nadbytek. Takže asi taky záleží na místě, kde, kde ty lidi nabíráte. V Praze je to samozřejmě jiné než v regionech. A navíc, když řekneme že se třeba ve Zlíně přihlásilo 30 lidí, nebo 25 až 30, to si přesně nepamatuju, tak ale musíme potom taky dodat, kolik těch lidí z toho konkurzu bylo vlastně použitelných pro to, aby co nejdřív do toho naskočili a mohli tu práci dělat. Tak v tom Zlíně to nebyl nikdo z těch z těch třiceti nebo necelých třiceti lidí. Tam nebyl vlastně nikdo, kdo by měl nějakou zkušenost s tou prací. ať už vůbec ne s prací v rozhlase, a vůbec s prací v médiích, nebyl nikdo takový, takže to bylo pro nás velice těžké někoho za prvé vybrat a pak to taky někoho rychle naučit, protože ono to není tak jednoduchý naučit lidi pracovat pro rozhlas na mikrofon.

Já: Hraje nějakou roli vzdělání při výběru nebo, myslím tím opravdu dosažená úroveň vzdělání, středoškolské vysokoškolské, nebo tady v tomto to jde bokem a spíše opravdu vítězí ty předpoklady toho buď jaký má jaký má ten člověk vztah k tomu sportu, jak se v něm vyzná, a nebo to si myslím, že byl vlastně i můj případ, tam vy jste mě na to kdysi sami upozorňovali, byli tam kluci, co znali Zbrojovku od A do Z, já jsem od té doby pořádně fotbal nesledoval, přesto jste mě nějakým způsobem vybrali a upřednostnili tenkrát asi pro nějaké jiné aspekty, kdysi jste tenkrát zmiňovali hlas, projev něco takového.

Miroslav Bureš: No když si toho teďka řekl Strašně hodně najednou jako...

Já: Tak já to rozdělím. Tak první to vzdělání, hraje nějakou roli vzdělání?

Miroslav Bureš: To vzdělání samozřejmě by bylo fajn, kdyby mělo hrát nějakou roli, ale víceméně roli nehraje, protože to bychom už nenašli vůbec nikoho. Takže to vzdělání samozřejmě nějakou roli může hrát, když se budeme pak u někoho rozhodovat, tak k tomu můžeme přihlídnout, ale jako myslím si, že kdybychom vypsali výběrové řízení, kde by byla, kde by byla nějaká podmínka například, že ten člověk musí mít jenom vysokoškolské vzdělání, tak by se asi moc lidí nepřihlásilo, nebo bychom těžko vybírali. Jako on z mých zkušeností, které mám, a tak jako jsou dlouholeté, tak ze všech těch konkurzů prostě se nedalo vybrat na základě nějakého vzdělání, nebo že by to vzdělání mělo být nějakým měřítkem nebo kritériem někde hodně vysoko, to určitě ne. Koneckonců já sám jsem tam v roce 1993 se dostal, když jsem byl ve druhém ročníku vysoké školy a taky jsem neměl dokončené vysokoškolské vzdělání, měl jsem maturitu, vlastně jako spousta lidí je na tom na tom stejně. když je vybereme dneska, tak si myslím, že není to kritérium vlastně, není.

Já: [00:13:41] Tak poslední otázka ještě k tomu výběrovému řízení a pak už přejdeme až k samotné práci dál po výběrovém řízení. A to je to o čem jsem mluvil. Říkal Jsi, že důležitým aspektem je, že ten člověk tomu sportu rozumí, nebo se mu věnuje, má ho rád je to jeho koníček. Může se ale stát, že, ano nahrávám ti na to, co už jsem řekl, že vyberete člověka, který třeba, o něm, o němž víte, že není až tak znalý toho sportu, nežije tím, nebo dosud nežil, ale můžou tam být nějaké aspekty, které vy upřednostníte, protože vám přijdou důležitější a s tím zbytkem se dá pracovat?

Miroslav Bureš: Může to být taky tak ale ono se to všechno rychle pozná v té praxi. My vybereme člověka, který najednou zjistí, že tím sportem nežije, a nebo se nedokáže úplně přizpůsobit tomu nastavenému systému, tempu práce, zvyklostem, které v tom fungují, a on sám vlastně zjistí, že to není pro něj. Posledním takovým případem byl právě člověk, kterého jsme vybrali ve Zlíně, Jakub Malovaný, kterého jsme vybrali v tom posledním konkurzu ve Zlíně, a už jsme se s ním bohužel rozloučili, protože prostě i on sám poznal že to není to, co si představoval a že se raději vrátil k tomu co dělal předtím, což bylo hraní v divadle, takže prostě to se samozřejmě stává že se v tom konkurzu ne úplně trefíme a jedna strana nebo druhá strana zjistí, že to není úplně ono, tak potom se to

samozřejmě řeší a proto funguje i tříměsíční výpovědní lhůta u zaměstnanců, u externistů jsme samozřejmě domluveni ústně a vlastně jsme tak domluveni i se zaměstnanci, že pokud to nejde, tak to neláme přes koleno a dohodneme se jako lidi na tom, že prostě se to dál dělat takhle nedá.

Já: Má sportovní komentování a samotná mluva a samotný projev nějaká vlastní specifika, která jsou odlišná od běžného zpravodajství, od toho běžného domácího zpravodajství, které slyšíme - trošičku nahraju nakopnu malinko směrem, o čem mluvím já. Můj osobní dojem je takový, že se tam ne vždy, pokud se bavíme o samotném komentování, ne o projevu ve studiu, hraje na naprostou čistotu a takovou tu hyperkorektnost, když to nazvu, ale že tam naopak dostávají prostor emoce, občas hovorové výrazy a podobně, je tam ta odlišnost znatelná?

Miroslav Bureš: Já si myslím že tam musí být ta odlišnost. A já svoje lidi k tomu i vedu a říkám jim že prostě když dělají sport, tak to nemůžou, ať už, já teď řeknu, ať už ve studiu, nebo při komentování už vůbec ne, ale že to nemůžou číst jako pohádku lidem. Musí v tom být prostě emoce, musí v tom být napětí, zájem, musí být slyšet, že ten člověk ví o čem mluví, že to těm lidem podává tak, aby to ty lidi taky bavilo, a klasický případ, nebo takový model je při komentování, pokud se hraje fotbal 0:0, člověk komentuje celý zápas a těm lidem to podává prostřednictvím rozhlasu, ten zápas je nudný, toho samotného komentátora to nebaví, nebaví ten zápas lidí na tribunách, tak ale z toho projevu komentátora to nesmí být poznat. Ten musí prostě i tak komentovat s nadšením a musí, samozřejmě objektivně, musí říct, že ten zápas jako není třeba dobrý, ale musí to podávat tak, aby ty lidi u přijímače udržel, protože se to může změnit. Může se tam za chvíli stát spousta zajímavých věcí a nemůže prostě to komentovat tak, aby je z toho rádia číšíla nuda a bylo cítit, že to toho komentátora nebaví. Takže tohleto je ten projev při komentování, pokud se ptáš, strašně důležitý. Ale platí to i pro samotný projev ve studiu, pokud čte sportáček zprávy, na Radiožurnálu čte sportovní zprávy, sportovní služba, sportovní reportér, tak prostě to jeho nasazení musí být znát, nemůže je číst opravdu jako pohádku.

Já: Stává se vám třeba někdy, protože vy máte v rozhlase své vlastní lektory, kteří vás učí mluvit, ostatně učí externě třeba i lidi z České televize a podobně, tak že třeba za vámi přijdou a kritizují to, jakým způsobem ten člověk mluví v živém vysílání, které jak říkám, dle mého názoru, a teď jsi mi to vlastně potvrdil, je specifické, není tam ta hyperkorektnost v tom projevu, a nebo jsou tam v tom rozhlase nastavená pravidla, že zkrátka tohle je sportovní komentování, je to živě, jsou tam emoce, máme prostě právo na to mluvit trochu jinak?

Bureš: Ted' nevím jestli ti úplně rozumím, ale určitě ty lidi nemůžou jako používat zase moc hovorově, nebo neměli používat hovorové výrazy, neměli by určitě mluvit nespisovně, neměli by mluvit už vůbec ne nějak neslušné. Tak to jsou jako, tahle pravidla jsou víceméně stejná jako pro ostatní, tam spíš co jsem chtěl říct předtím, že to nasazení, ty emoce musí být trochu trochu jinde, než u člověka, který čte o, nebo ne snad komentuje, reportuje, přináší informace z jiného prostředí, tak tam je ten rozdíl. Ale co se týká hovorové mluvy, nebo spisovné mluvy, tak to si myslím, že musí být jako nastaveno všude stejně a to samozřejmě v rozhlase hlídají lidi kteří to tam vedou, Honza Pokorný a další kteří to mají na mikrofonu strašně moc za sebou, já si to hlídám ve sportovní redakci, hlídají si to

ostatní vedoucí ve svých redakcích, Takže těch lidí, kteří to poslouchají, je samozřejmě hodně a určitě to tam je pod kontrolou, není to jenom záležitost těch lidí, kteří sedí v oddělení vzdělávání.

Já: Rozumím. V čem se liší komentování televizní a rozhlasové sportovní komentování?

Miroslav Bureš: To se liší samozřejmě, a ať se to nezdá, tak i ti nejlepší lidi v jednotlivých v jednotlivých redakcích s tím můžou mít problémy, pokud se dostanou na druhou stranu. Já můžu mluvit z vlastní zkušenosti, ne že bych se považoval za nejlepšího, ale z vlastní zkušenosti, protože jsem komentoval mockrát pro televizi, tak musím říct, že mě to dělalo fakt problémy, přepnout z rozhlasového na televizní komentování mi dělalo velké problémy. Ten rozdíl je jednoznačný a jasný. Prostě v televizi za komentátora mluví obrázky, v rádiu naopak komentátor musí ty obrázky prostřednictvím toho co říká nabídnout těm posluchačům že v rádiu je to čistý popis a práce se v tom výrazně liší. [00:20:18] Zatímco komentátor rádiový se nemusí na ten přenos tolik připravovat, nemusí mít takzvaně bokem tolik té omáčky a vaty, byť to samozřejmě by měl znát, ale nemusí to mít všechno připravené, nemusí mít popsané Á čtyřky papíru pro přenos, protože on se k tomu vůbec nedostane a neměl by se k tomu dostat. On prostě popisuje to co vidí a musí neustále posluchačům nabízet obrázky prostřednictvím těch svých slov, tak u toho televizního komentátora je to úplně naopak, ten, za něj mluví obrázky a on vlastně popisuje jenom méně, to co se děje na té ploše, na tom hřišti, na tom stadionu, ale musí to doplňovat věcmi, které má připravené. No a to dělá problémy, pokud se dostane na druhou stranu tomu i tomu, a já si pamatuju, Robert Záruba jeden čas u nás komentoval S mikrofonom za hokejem, a i takový matador a borec, jakým on je v televizi při komentování, tak mi říkal že to pro něj je opravdu velký nezvyk. A taky i on s tím ze začátku měl problémy dostat se do toho rozhlasového pojetí komentování. No a stejně tak je to pro nás rozhlasáky těžké, když jdeme komentovat do televize. Já jsem se to nikdy nenaučil, když jsem komentoval v televizi řadu věcí, tak jsem se nikdy nenaučil se oprostít od toho, abych tolik nepopisoval, a vždycky mi to vytýkali, nakonec vlastně jsem na tom vždycky skončil, nebo jsem se nikam dál nedostal, protože jsem prostě se nezbavil toho popisování, jak jsem komentoval v rádiu toho tolik hodně, tak, tak jsem se to nikdy neodnaučil vlastně popisovat to, co ten divák vidí, takže ten rozdíl je jasný a jednoznačný.

Já: Když jsi mluvil o těch Á čtyřkách, tím jsi myslel to, že v televizi má ten komentátor více informací po ruce které používá řekněme co se týče třeba životních příběhů nebo nějakých pikantností?

Miroslav Bureš: Čehokoliv, co chtěl říct o tom hráči, o tom mužstvu, o tom prostředí, o tom městě, o tom stadionu, o té soutěži, cokoli, on musí být připravený o tom mluvit. Někoho zaberou v hledišti a on by měl vědět, koho zabrali, takže by o tom člověku měl něco říct. Když bude hrát Sparta se Slávií a zaberou v hledišti reprezentačního trenéra Šilhavého, tak aby měli kdo to je, měl by říct divákům "je tady Jaroslav šilhavý, trénuje českou reprezentaci, dívá se na zápas proto a proto", což ten rozhlasový reportér prakticky nemusí vůbec dělat, protože on za prvé nevidí toho šilhavého v hledišti nebo o něm často ani nemusí vědět protože nemá ten přenos, nikdo ho rozhlasovým posluchačům nenabízí v obrázku. Ale on musí popisovat to, co je na tom hřišti a to co se právě děje, aby nevypadali z role ti lidé u toho rádia který to poslouchají, protože ty nezajímá v tom daném okamžiku že tam někdo sedí

na tribuně, ty zajímá to, co oni nevidí, co se děje na hřišti a jestli zrovna není nějaká šance na gól, nebo snad někdo ne hádá, nebo něco podobného.

Já: Ještě se zeptám, jak probíhá samotné školení redaktorů / reportérů, než jdou opravdu naostro na plac. Pracuje se s nimi nějak, co se týče projevu, protože v rozhlasu je to asi více slyšet než v televizi. Respektive člověk nevnímá obrázky, ale opravdu jenom ten hlas. Máte nějaké speciální, opravdu přísné drily, rutiny?

Miroslav Bureš: No já bych řekl, že to je každodenní práce. Jednak teda ti lidé, kteří začínají, tak chodí samozřejmě na oddělení vzdělávání, kde jsou lektorky, které ho vedou k tomu, aby se všechno správně naučil. Já se snažím tam teda posílat lidi i ostatní, kteří v tom rádiu dělají třeba deset i víc let, kteří by tam měli čas od času zajít a pracovat na tom, co je trápí, co se týká projevu hlasového. Ale ti, kteří začínají tam samozřejmě chodí velice často a vlastně musejí dostat i od těch lektorů z toho oddělení vzdělávání zelenou, že můžou na mikrofon, což nemusí být jen ze začátku, oni třeba můžou nastoupit z toho konkurzu, nebo si je tam vybereme, s někým se dohodneme že nastoupí, ale to neznámá, že jde hned na živý mikrofon. Většinou to je tak, že nejde hned na živý mikrofon. No a pak jsou tam ti lidé, o kterých jsem mluvil, samozřejmě zelenou musí dát Jan Pokorný, zelenou musím dát já atd. Prostě já řeknu, tady člověk Jan Novák k nám nastoupil, teď se zdá, že už jako by mohl na živý mikrofon, pustím Janu Pokornému nahrávky jeho, nebo vyzkoušíme rovnou ve studiu a on řekne ano může, pak jde na mikrofon, ale taky i dál dělá postupné krůčky. Když jde na mikrofonu poprvé, určitě nejde komentovat zápas Barcelona Slávia, ale začne na nočních službách třeba, nebo začne, ale to si myslím že jako platí v každém zaměstnání, že začíná na tom nejméně náročném a postupnými krůčky se dostává dál a dál. Jako málokdy se stane, že tam přijde někdo, kdo už to umí, že by mohl rovnou naskočit. To musí přijít někdo z podobného typu média, ať už z nějakého jiného rádia nebo z televize. Pokud tam přijde samozřejmě komentátor z televize, který celý život komentuje fotbal, tak tady ty všechny věci přeskóčí a může začít rovnou na tom na tom nejtěžším, samozřejmě, ale takových lidí tam zase tolik nepřichází.

Já: Rozumím posíláte komentátory na všechna sportovní utkání, nebo komentujete třeba některá utkání od vás ze studia, za pomoci sledování tohosamotného přenosu a jak to vlastně vypadá tady toto zákulisí? Úplný laik asi neví jak toto vypadá.

Miroslav Bureš: Ne to neděláme, nekomentujeme určitě ze záznamu. Všechno, co komentujeme, komentujeme přímo ze stadionu. Nefunguje to tak, že by někdo seděl u televize v rozhlasu a komentoval to podle televize do rádia. To určitě ne. Děláme všechno přímo ze stadionu. No a vypadá to tak, že jako teď teda bych mohl samozřejmě strašně dlouho, mohl bych rozebrat jednotlivé sporty, nebo bych mohl říct, jak to funguje na jednotlivých sportech, ale obecně je to tak, že pokud komentujeme na velkou plochu, komentujeme fotbalové zápasy, hokejové zápasy, prostě přenosy z atletiky a tak dále, tak máme objednané komentátorské stanoviště na stadionu, kde jsou buď jedno, dvě, nebo tři místa. Podle toho kolik tam je od nás lidí. To komentátorské stanoviště je nějak vybavené, což taky do značné míry často, nebo velice často závisí na financích, kolik co stojí, protože za všechno samozřejmě platí. Snahou je aby i komentátoři měli na tom komentátorském stanovišti co

nejlepší servis, to znamená i s monitorem, i s nějakými statistikami v počítači a tak dále a tak dále. A z toho komentátorského stanoviště oni komentují. Samozřejmě ne pokaždé to je tak, že by tam takový full servis měli, někdy tam jsou bez monitoru, bez nějakých doplňujících informací, takže si musí vystačit jenom s tím, co vidí na dálku na stadion. Což je případ je pořád ještě dost často fotbalových i hokejových zápasů. Ale snažíme se to měnit a lepší se to. Třeba teďka při Lize mistrů, když hrála Slávie v poslední sezoně, tak už jsme se snažili, aby na všech zápasech měli monitor a mohli jednotlivé věci, které nevidí z dálky na hrací ploše, poměřovat a vidět i na té televizní obrazovce. Takže ani z toho komentátorského stanoviště komentují celý ten zápas a tak to vlastně funguje i na těch ostatních sportech. Jsou samozřejmě ale jako specifika, nebo jsou rozličné věci, o kterých bychom se tady museli bavit konkrétně. Jarda Plašil jezdí třeba na všechny grandslamy, možná jako jeden z mála novinářů v České republice na ně jezdí pravidelně už, řekl bych, aspoň osm, deset let, na všechny grandslamy, a z nich vstupuje do vysílání prakticky po celý den. Ale většinou je to tak, že on nemá komentátorské stanoviště přímo na tom stadionu, nebo přímo v hledišti, ale v útrokách toho stadionu sleduje jednotlivé ty zápasy všechny, na mnoha televizních televizních monitorech, a vybírá z toho co zrovna je nejzajímavější. Takže pro něj ta práce není úplně tak, že by navštívil a vybral si zápas na dvorci třeba číslo jedna, nebo na hlavním dvorci, pak na dvorci číslo 3, tam zašel a tam odtamtud seděl a tam komentoval. Tak to není. On musí zadat veškeré to dění, proto sedí na nějakým jednom místě, kde vidí všechny ty stadiony a tak tak je to prostě různé i při nějakých dalších jiných akcích, ale většinou, jak jsem to popsal to komentátorské stanoviště, tak fotbal, hokej, biatlon, atletika a další a další sporty, které přinášíme živě, fungují tak, že ty lidi sedí přímo na tom stadionu.

Já: Snažíte se si budovat, školit, pracovat s těmi lidmi tak, aby se z nich stali experti na několik málo sportů? Je řekněme expert na hokej, jako pan Procházka, nebo třeba právě Plašil na tenis? Nebo máte i ty redaktory, kteří jsou vyloženě univerzálové?

Ne. Snažíme se, a teď možná ještě víc než kdy jindy, což, k čemuž teda přispívalo i to, že se blížilo spuštění samostatné sportovní stejně, tak se snažíme mít na všechny, na všechny sporty vlastní experty a lidi, kteří ty sporty sledují pečlivě. Vždycky to tak bylo samozřejmě, ale teď je to ještě víc intenzivního. Takže na hokej... Takže každý prostě, každý ten člověk, když přijde do redakce, tak dostane nějaké sporty takzvaně na starosti. Ale zároveň samozřejmě musí mít přehled i o těch ostatních, ale ti co má na starosti, ty musí sledovat, musí vědět, co se v nich děje, musí znát lidi z těch sportů, musí hlídat všechno, aby nám neutekly tiskovky, aby nám neutekly zajímavé věci, co tam přijdou, aby nám neutekly soutěže, závody a tak dále. Prostě proto má ty sporty na starosti a samozřejmě na ty sporty je pak nasazovaný v rámci těch jednotlivých akcí. Ale zároveň ty lidi musí, protože oni nechodí jenom na stadiony komentovat ty své sporty a mají taky služby zpravodajské, takže musí být v obraze, to znamená když Kadeřábek s Kunou dělají hokej, tak neznamená, že nemůžou vědět, nebo že neznají vývoj ve fotbalové lize, nebo neví, kdo zrovna bude hrát Wimbledon za Česko, nebo kdo je první v tenisovém žebříčku, nebo kdo vyhrál mistrovství světa v atletice a tak dále. Prostě přehled ten všeobecný musí mít všichni a musí to sledovat, ale to je víceméně věc automatická, protože tím, že se tam ten člověk pohybuje prakticky celý život a dnes a denně chodí chodí do rádia nebo chodí po sportovištích a sleduje to, tak samozřejmě to se nijak naučí, to prostě ty lidi ví.

Já: Samozřejmě asi jako v domácím (zpravodajství) musí mít člověk přehled o tom, kdo je premiér a jak funguje soudní systém, jak funguje, ale také třeba právě systém politicky. Rozumím. Zeptám se dále, co samotná práce sportovního komentátora, pak přejdu k redaktorovi, protože jedna věc je samotné komentování utkání, ale teď se budeme bavit i o tom zákulisí. Přejdu postupně otázkama k tomu, protože je to i činnost redaktorská, připravování balíčků, příspěvků a podobně. Co tedy práce sportovního komentátora obnáší, pokud to můžeme říct. Dosud jsme se bavili o tom samotném komentování od toho co přijde člověk na stadion. Ale co tomu předchází a jak to vypadá potom, co skončí utkání? Začnem asi tím co tomu předchází, prosím.

Miroslav Bureš: No ono je to vlastně, věc pro pořad pro jednoho člověka. My to v rádiu nemáme tak, že by při té jedné akci, ať už je to fotbal, hokej tenis, další sporty, jeden člověk komentoval a někdo jiný byl tím redaktorem. U nás je to tak, že pořad je tam jeden člověk, který to musí pokrýt sám všechno, nebo nebo ve dvou. To znamená, když jde komentovat zápas Slávia - Sparta dvojice Suchan Vasič, tak oni jsou zároveň redaktory a zároveň taky komentátory, takže oni před tím zápasem musí připravit všechny příspěvky kolem toho zápasu, co od nás očekávají a co ta stanice nebo ty stanice, protože to si bere víc stanic Českého rozhlasu, no a co po nás chtějí, takže oni pro všechny stanice příspěvky vyrobí před zápasem. Pak komentují zápas a stejně tak po skončení zápasu vyrábějí zase příspěvky, které souvisí s tím, co chtějí po nás po tom zápase. Maximálně se teď v poslední době stává, že tam posílám na ty opravdu výjimečné nebo nejzajímavější zápasy ještě jednoho člověka který tam má po zápase už roli toho redaktora, že jim s tím pomáhá. Ale není to úplně pravidlo, nestane se to pokaždé, záleží na tom jak ta redakce vytižená s dalšími věcmi a událostmi, aby prostě to vyšlo tak, že tam ještě někoho můžu poslat. Ale jinak skutečně ti, co komentují, tak mají na starosti před i po zápase i tu redaktorskou část, která s tím zápasem nebo akcí souvisí.

Já: Jak probíhá příprava na samotný zápas co se tedy komentátorské činnosti týče, nastudování si sestav a podobně?

Miroslav Bureš: No, já bych řekl, že ta příprava není nijak extra náročná, protože ty lidi, kteří komentují tyhle zápasy a mají na to prostě, aby komentovali velkou plochu v rádiu, tak to dělají dlouho a nemají jako potřebu se na to nějak extra připravovat, protože se v tom pořad pohybuje a všechno to vlastně znají dlouhodobě, takže oni nepotřebují se učit čísla hráčů na dresech, oni se nepotřebují učit sestavy, oni vědí kdo je trenér, oni oni znají zákulisí a znají se s těmi lidmi, takže jakoby myslím si, že s přípravou nebo vím to, že s přípravou to není zas tak velký problém. Samozřejmě něco jiného je, když ty lidi komentují na olympiádě, na mistrovstvích světa, tak tam samozřejmě ta příprava na soupeře zejména je daleko náročnější, pečlivější a důležitější, protože s těmi lidmi oni se nesetkávají každý den, jako když se to týká domácích soutěží, tak tam je to samozřejmě náročnější, ale i i tam jedou lidi, kteří to dělají dlouho a jako určité zkušenosti jim v tomhle tom taky pomáhají.

Já: Tak když jsme u toho a si Olympiáda to běžně bývá opravdu, nebo běžně logicky bývá vrchol sportovní žurnalistiky, vím že Robert Záruba kdysi říkal, že příprava celkového programu vysílání zabrala třeba tři měsíce, Tak pro samotného sportovního novináře, který tam jede a zastává, jak říkáš

jednak tu roli i toho redaktora a komentátora, tak pokud komentuje domácí utkání, známe to, protože jsem komentátor, který to komentuje už roky a všechno zná, ale pokud se na takovýto velký podnik, jako nějaký světový šampionát, nebo třeba olympiáda, tam ta příprava asi je náročnější. Lze aspoň nějak generalizovat, jestli to je v řádech týdnů nebo desítek dnů? Nevím. Možná z tvjí vlastní perspektivy, nemusíš mluvit za ostatní, ale třeba ty sám konkrétně, pokud si vzpomeneš na, řekněme, kdybys srovnal svůj první velký světový šampionát, nebo třeba olympiádu a třeba ve srovnání s nějakou poslední ...

Miroslav Bureš: Ono se to úplně srovnávat nedá, protože já jsem byl na první olympiádě v roce 1994, a tehdejší dostupné prostředky pro tu přípravu byly úplně někde jinde a vůbec samotná ta práce se dělala úplně jinak než dneska. Obrovskou roli hraje internet, tenkrát internet nebyl. Dneska je. Takže ten je obrovským pomocníkem pro všechny tady ty věci, které dneska novinář dělá. A sportovní novinářiny tuplem. Takže i během toho přenosu těm komentátorům ten internet pomáhá a oni si oni si tu přípravu tím internetem výrazně ulehčují. Když dřív internet nebyl, tak to bylo samozřejmě úplně jinak, a myslím si, že to jako ani nemá cenu teďka tady nějak popisovat, protože to bychom se dostali do úplně, úplně jinam, byvili bychom se úplně o jiný práci vlastně, protože ta práce je skutečně úplně jiná. Dneska to je tak že když jdou ty lidi na olympiádu, tak oni samozřejmě vědí s dostatečným předstihem, že tam jedou. Takže, když je olympiáda, když je olympiáda teďka měla bejt v červenci, takže oni už věděli vlastně od ledna, určitě od prosince, kdo tam pojede. No a když oni to vědí, tak taky vědí, co tam budou dělat a prostě jim to nemusí ani nijak říkat. Každý se na to připraví sám, jak nejlíp umí a ví, co ho tam bude čekat, tady, než tam odjede. No a potom je druhá fáze ty přípravy, a ta už je v místě tý olympiády samotný, nebo i potom ,co se to týká mistrovství, světa mistrovství Evropy a dalších velkých takovýchle podniků, že ti lidi se připravují už v místě, kde mají ty konkrétní informace daleko přesnější, vědí, kdo bude za koho hrát, kdo tam skutečně je oproti těm původním nominacím a prostě ty konkrétní informace jsou lepší, přesnější a tam už se připravují v místě na samotné ty konkrétní zápasy. Takže jako je to samozřejmě trochu náročnější, ale nemyslím si, že by se to lišilo oproti tomu, co dělají tady tady v domácích podmínkách.

Já: Jak se z tvého pohledu, a teď nevím nakolik to půjde říct obecně, asi abychom nad tím strávili třeba dvě hodiny, změnila ta specifika té práce, ty rutiny za těch posledních 30 let od svého nástupu, až po současnost. Kdybys třeba srovnal, ať to zjednodušeně, 90. léta, kdy ještě nebyl internet, tak jak tehdy probíhala ta příprava, jaké byly třeba rutiny vůbec?

Miroslav Bureš: Ty si to možná neumíš představit, ale ta doba, ta práce je prostě úplně jiná. To je, to je prostě jiná práce. Dřív, když nebyl internet a nebyly mobilní telefony, tak se nikomu prakticky nemohl zavolat, kdy jsi si vzpomněl. Takže dřív, když já jsem teda ještě začínal, nebo v těch devadesátých letech, tak prostě všechno bylo založené na osobním kontaktu. Takže my jsme se s těma lidma se všema znali. Nebylo možný, aby jsi se prostě bavil, nebo natáčel někoho, koho bys neznal. Takže já jsem skutečně od té doby vlastně se znám se všema lidma z fotbalu, z hokeje, který tenkrát to dělali protože jsem dělal hlavně fotbal a taky hokej, což je diametrálně odlišný od dnešní doby, protože dneska vlastně v newsroomu, v těch otevřených spacech a v těch redakcích prostě někdo uvidí někde nějakou zprávu a může komukoli zavolat a vůbec se s ním nezná s tím člověkem. Samozřejmě je na tom jestli ten mu odpoví nebo neodpoví, ale ten kontakt mezi těmi novináři a těmi na té druhé straně je úplně jiný, je anonymní, ty lidi se vůbec neznají a to je obrovská odlišnost, obrovskej rozdíl.

A druhéj velkéj rozdíl v tý práci je rychlost a zpracovávání a množství zpracovávání těch informací. Dřív samozřejmě, když nebyl internet nebyly mobilní telefony, tak ty informace šly daleko pomaleji a to zpracování tý informace trvalo strašně dlouhou dobu ve srovnání s dneškem. Takže to se prolínalo vlastně veškerou činností toho sportovního redaktora, ať už byl někde na akci, nebo dělal v redakci, když jsi byl na nějaké akci venku. Nemyslím tím jenom v zahraničí, ale myslím vůbec v terénu, tak prostě jsi to tam natočil na magnetofon pásek a nebylo možné to odtamtud poslat nějakým internetem nebo nějak do redakce, aby to hned odvysílali. Musel jsi s tím přijet do redakce, do rádia, ať jsi byl kdekoli, kam si to nahrál na další pásek, který jsi prostě střídal. A takový dvou, tří minutový rozhovor, jsi střílel třeba hodinu, protože prostě jsi musel každý střih slepit páskou, přeposlechnout, když se ti to nepovedlo, zase rozlepit, předělat. Když se ti to povedlo, jel jsi dál, takových střihů jsi tam udělal třeba třicet, čtyřicet v tom rozhovoru. Takže to trvalo. Nebylo to prostě tak rychlý a ty informace nešlo prostě podávat prostřednictvím, ani rádia, tak rychle, jako je to dneska běžně vlastně úplně všude na internetu v rádiu v televizi, vlastně to jsou minutový intervaly.

Já: Toto bylo po technické stránce. Co se týče samotných trendů v možná zpracovávaných příspěvcích, v žánrech, nebo třeba i ve stylu, dynamice mluvení, posunulo se také od devadesátých let někam? Někakým způsobem proběhly změny? Ty máš srovnání.

Miroslav Bureš: Ono to souvisí s tou, s tím množstvím a rychlostí zpracování informací. Dneska bych řekl, že se jede dost po povrchu, že je to všechno hodně rychlé, ale taky dost povrchní a hlavně se to týká i délky těch příspěvků. Třeba dneska se došlo už na Radiožurnálu na zpravodajství k příspěvkům, které trvají minutu a půl, dvě minuty, když ji dáte do vysílání, tak je to tak je to dost. Dřív bylo zcela běžný, jestli vysílaly příspěvky, které měly tři minuty i čtyři minuty. To se taky výrazně změnilo, určitě. I dynamika projevu, je samozřejmě pořád víc a víc kladen důraz na to, aby ten projev byl hodně dynamický, energický což, když si poslechneš některé příspěvky nebo i komentování z minulosti, tak úplně úplně neplatilo. I když musím říct, že taky jako určitý tlak byl. Určitě se nespokojili lidi s tím v rádiu, když bychom za mikrofonem říkali nebo tam byl jako uspávací hadů. To jako, na to byl tlak vždycky. Ale určitě se to týká hlavně délky těch příspěvků a potom, co se týká informace takové té do hloubky, udělat něco něco delšího, vzít tam víc respondentů a víc se do toho problému ponořit, tak to se samozřejmě dá dělat dneska, ale třeba na několik částí, musí tomu být třeba nějaká beseda, musí tu mít nějaký speciální vysílání. V samotných příspěvcích už se to moc dělat nedá. Samotné jednotlivé příspěvky v tom proudovém vysílání jsou už víc povrchní a většinou se jako i kvůli tomu, že těch informací je tolik, tak se nedají nějak více rozvinout do nějaké delší stopáže.

Já: Taková perlička na závěr, co se týče toho samotného projevu, tak mě zajímá, Václav Svoboda někdejší sportovní redaktor, komentoval Moto GP a podobně, tak mi kdysi říkal, že považuje, nebo že se hovoří o Otovi Černém, jako o průkopníkovi takové legendární metody dotazování se sportovců, a sice krátkou oznamovací větou. Příklad Sparta : Slavia 1:1, tak jak se k tomu stavíš ty? Používá se to, nebo?

Miroslav Bureš: Ne, to se nepoužívá. To byla byla specifika Oty černého, já vím o čem mluvíš, ale to se se nepoužívá.

Já: Ještě se zeptám, když jsme se bavili o učení soupisek, o poznávání hráčů na hřišti, není třeba to asi komentovat. Ti komentátoři redaktori to znají takřka zpaměti. Přesto a vím že mi asi odpovíš, tuším jak mi odpovíš, ale lze hřešit na to, že posluchač nemá šanci vidět, kdo je skutečně u míče, zda Novák nebo Novotný, když to takhle nadsadím?

Miroslav Bureš: Tak samozřejmě to je jednodušší, než v televizi. To rozhodně. A dokonce já těm lidem říkám, že se nemají moc opravovat v tom vysílání, pokud nejde o nějaký extra důležitý moment. Jestli prostě přihrávku, kterých je v tom zápase stovky nebo desítky, jestli jí zkazí jednou Novák a přitom jí zkazil někdo jiný, není prostě podstatný, je to naopak lepší se neopravovat, protože to samotné upravování potom ten komentář narušuje a vzbudí, když by se opakovalo víckrát během toho jednoho přenosu, tak vzbudí u těch posluchačů možná rozpaky, nedůvěru a řeknou si no kdo to je, on se pořád opravuje v tom komentáři. Takže samozřejmě tohle je určitá výhoda, dá se říct v uvozovkách, pro nás rozhlasáky je, že ten, kdo poslouchá rádio, přenos nevidí. Nicméně jsou i tací posluchači, kteří poslouchají přenos z rádia a k tomu si pouští obraz z televize, tak ti nás pak můžou nachytat, ale jako určitá výhoda tam je, nicméně stávat by se to samozřejmě nemělo a je to problém v těch klíčových okamžicích těch zápasů nebo těch soutěží. Pokud dá rozhodující gól ve finále mistrovství světa Straka a komentátor řekne, že ho dal Jágr, tak samozřejmě tam z toho nevinní nebo nějak se z toho nevykroutí, ani tím, že je v rádiu a posluchač to nevidí. Tak to se stávat samozřejmě nemůže.

Já: Rozumím otázka závěrem tohoto bloku, prosím ještě, co se týče rozlišování možná z hlediska historie od toho, co jsi nastoupil až doteď. Dříve se opravdu striktně rozdělvalo, ale to se bavíme třeba už o samotném vzniku rozhlasu, mezi reportérem, který byl v podstatě v té době komentátor, protože tehdy se o tom hovořilo, jako o tom, že reportuje o něčem na místě, tak rozlišujete mezi redaktorem a reportérem u vás? Případně komentátorem? Nebo toto už se postupem času splýnulo do sebe?

Miroslav Bureš: No jak jsem to popisoval předtím, u nás to vlastně, my to rozlišujeme, ale ten člověk dělá ty činnosti, vlastně je dělá při tom jednom zápase, nebo při té jedné akci je dělá najednou, že dělá obě ty činnosti. Takže ano vrací se i to, že se v rádiu pomalu opouští pojem komentátor, ale říká se reportér, protože on ty zápasy reportuje. To se používá častěji a častěji. I když pro mě je to spíš pořád komentátor, ten dokumentuje zápasy, ale používá se dost často, že je to reportér. Ale jsou i reportéři, kteří nekomentují takzvaně, ale kteří natáčejí reportáže a pak jsou redaktori. Rozlišujeme to, ale ale ti lidi dělají vlastně všechny ty činnosti.

Já: Jak se posunula technika a technické zázemí. Když to srovnáš třeba s 90. léty kdy jsi začínal a s tím, jak je to teď?

Miroslav Bureš: Obecně se dá říct, že je to stejně jako asi ve všech oborech lidské činnosti. Je to prostě úplně jiné. I úplně jinde, úplně se to změnilo naprosto. Zejména tím, že do toho zasáhl, jak už

jsme říkali, internet a mobilní telefony, protože to je vlastně dneska hlavní součást toho, jak lidi do rádia vysílají a posílají příspěvky, jak je odbavují. Takže buď přes mobil, nebo přes internet. A co se týká potom nějakých složitějších věcí, samozřejmě se vysílá už na bázi především internetového spojení, IT a kodeků. Ta technika nebo to technické spojení je úplně jiné než dřív. Dřív taky ty přenosy rozhlasové zaměstnávaly přímo v terénu víc lidí. S námi jezdil v devadesátých letech na všechna ligová utkání fotbalu nebo hokeje, přenosový technik. Vezl s sebou techniku, kterou zapojoval přímo na místě. To dneska úplně není. Dneska ale toho technika vystřídal na místě na stadionech technik od O2, v tomhle případě, nebo kdyby tam byla samozřejmě jiná společnost, která zabezpečuje ten přenos po těch internetových linkách, který ale nejezdí s námi, který tam přijde na to místo, jenom vlastně to spojení kontroluje. No a potom pro nahrávání těch jednotlivých reportáží, zvuků, rozhovorů taky už nevozíme tak velká zařízení. Nahrává se to všechno na disk a z toho diskuse se to samozřejmě daleko snáz přetahuje do počítače. V počítači se to stíhá digitálně. Je to jiné než jsme to dělali v devadesátých letech. Jak už jsem říkal včera, tak tenkrát se záznam nahrával na magnetofonový pásek, ten se potom přebral na další magnetofon nový pásek, který se stíhal klasicky, slepoval se slepkami, takže to všechno trvalo delší dobu, nedalo se pracovat v terénu takhle, musel vždycky si člověk vrátit s tím nahraným materiálem přímo do redakce, takže ty prodlevy časově byly obrovské. Ale nebylo to nic divného, protože nic jiného člověk v tu dobu neznal. Ta technika šla obrovsky nahoru, ale je to prostě úkaz, který je ve všech oborech lidské činnosti, takže ani samozřejmě rozhlas nevyjímaje.

Já: Možná jen v krátkosti, kdy se ti poprvé dostal v 90. letech z redakce do ruky mobilní telefon? Víš, že na to vzpomínal kdysi můj bývalý šéf Kamil Houska, že když v 90. letech, možná na přelomu tisíciletí, měl poprvé mobilní telefon u sebe jako novinář, tak lidi v autobuse koukali, když mu zazvonil, tak máš takovou zkušenost taky?

Miroslav Bureš: No mám ji, ale já fakt nevím, v jakém roce to bylo. My jsme měli nejdřív takové ty obrovské telefony, které se nosily jako kufřík, to byly takový polomobilní telefony. A první mobilní telefon, bylo to určitě ještě v devadesátých letech, bylo to tak, že nejdřív jsme je dostávali tak, že jsme si je půjčovali, když jel třeba někdo do zahraničí, tak dostal půjčený mobilní telefon, pak ho musel vrátit, ale kdy to bylo poprvé, abych to nějak přesně datoval, to fakt nevím. Bylo to určitě ještě v devadesátých letech.

Já: A už tenkrát to byl výrazný posun k urychlení práce, třeba co se týče konzultací a podobně?

Miroslav Bureš: Byl to výrazný posun právě k tomu, že ses mohl spojit s těmi lidmi v Praze, nebo České republice, nebo s těmi, kterými jsi potřeboval rychleji, to určitě, ale ještě to určitě nebylo tak, že by se přes ten mobilní telefon dalo nahrávat, nebo že by jsi přes něj vstupoval do vysílání, ale postupně se to samozřejmě všechno tohle zlepšovalo, zrychlovalo, takže dneska ten mobilním vlastně dokážu úplně všechno. Ale tenkrát v těch prvních krocích to bylo hlavně pro kontakt, pro tu činnost takovou předvýrobní, ale velmi rychle se povedlo potom to, že se přes ten mobilní telefon dalo vstupovat i do vysílání živě, i když ta kvalita zpočátku byla nevalná a záleželo to samozřejmě na pokrytí toho signálu v tom daném místě, což ne všude ze začátku úplně šlo. Ale jako třeba na to, když jel člověk na mistrovství nějaké ve fotbale, v atletice, v házené, a byl na komentátorském stanovišti,

něco mu nešlo, nešly linky, tak samozřejmě mobilní telefon byl velice vítaným pomocníkem v té době, protože se přes něj dalo zavolat rovnou a dal se ten problém vyřešit. Tak takovéhle problémy vlastně, nebo takovým pomocníkem v těch začátcích, byl asi největším určitě.

Já: Ten technik, který dnes je na tom fotbalovém hřišti, nebo třeba stadionu, tak to je obdoba toho, co jsem ještě kdysi v roce 2014 zažil já, nebo to byl původní technik Českého rozhlasu? On býval na Zbrojovce se mnou pán, který tam něco odbavoval.

Miroslav Bureš: No já myslím že dneska ještě s tím původním technikem Českého rozhlasu, protože oni v těch regionálních studiích se udrželi trochu déle než v Praze. Tam na některých těch místech chodili ještě dost dlouho potom a to myslím, že byl tenhle případ, protože tam to bylo dané i tím, že ta technika pro lidi v regionech, kteří byli na externích pozicích nebyla, tak že si ji nosili s sebou. Jim tam musel přijít na pomoc ten technik, ale postupně se potom přešlo i na to, že ti kluci dostali tu techniku domů a pak už chodili v těch regionálních místech sami. Ale myslím, že ty jsi chodil ještě s panem Daňkem, nebo s někým takovým z Brna, a že ten tam chodil ještě jako z Rozhlasu.

Já: Pro pochopení úplně, než posunem k dalšímu tématu, kterým budete program, tak dnes, v dnešní době kluci, kteří komentují, viz třeba David Nekvinda, který mě nahradil, už mají doma přenosovou techniku, kterou si nosí sami, jestli tomu rozumím správně?.

Miroslav Bureš: Ne, právě, že ne. Dneska ti kluci tam chodí bez techniky a tu techniku na to místo přinese ten technik z O2, který zodpovídá za kvalitu toho přenosu. Za kvalitu toho přenosu už nezodpovídají ti redaktoři. Oni nespojují žádné linky, není tam ani nikdo z rozhlasu, kdo by spojoval. Ten přenos, prostě technicky zabezpečuje pro Český rozhlas v v tomto roce, nebo i v předešlých letech, společnost O2, která si účtuje přenos z toho zápasu. Technicky za to zodpovídá to O2. Jakmile ten přenos je technicky nekvalitní, nebo není spojený, tak všechno tohle jde za nimi a ti lidi z Rozhlasu, v tomto případě teda ti redaktoři, se o to nestarají, což je obrovská výhoda, protože dřív, když jsme tam jezdili s technikem, a nebo potom sami s těmi zařízeními, a spojovali jsme si ty dráty, když to řeknu tak, jak to je, žejo dráty tam byly připravené, právě od společnosti telefonní, od společnosti O2, nebo jiné společnosti, ale byla to většinou O2, byly připojeny na tom komentátorském stanovišti, byly připraveny oživené dráty. My jsme si do toho to zařízení takzvaně píchli, prostě jsme spojili ty dráty s tím zařízením. No ale museli jsme se o to starat. Když to nešlo, tak jsme museli zjišťovat na místě proč to nejde, museli jsme to řešit třeba před tím zápasem, nebo i během toho zápasu, když to spojení vypadlo, což teď úplně neexistuje. Teď to všechno řeší technik od společnosti telefonní, od společnosti O2, který je na místě a který to má na starosti. Jakmile se tam něco stane, tak ten redaktor jenom čeká, až to vyřeší a až to zase funguje.

Já: Čili v podstatě dnes redaktoři, ve srovnání s tvými začátky, to mají o poznání jednodušší.

Miroslav Bureš: Na domácích stadionech určitě, na stadionech v zahraničí to je pořád dost podobné, protože tam samozřejmě je to vlastně tak, jak to bylo tady dřív. Přijede na stadion a tam má připraveny linky, to znamená ty dráty nebo nějakou krabičku, do které musí zapojit to zařízení, které si vozí s sebou. Takže tam je to vlastně pořád stejné a jakmile to v tom zahraničí nefunguje tak tam teprve musí shánět někoho, kdo se o to má starat a to bývá dost často situace, která je hodně na nervy, protože se to nedaří většinou úplně nejrychleji. Ti lidi tam samozřejmě nestojí a nečekají, ti se musí shánět. V zahraničí je to pořád stejné.

Já: Co se týče zahraničí, mě napadla jedna otázka, jaké je tam pro vás zázemí? Jedna věc je doma, kde vás lidi znají jako český rozhlas. Jsou třeba státy, kde je to mnohem složitější, pokud máš příklad třeba jednoho, a státy, kde naopak je situace podobná jako v Česku a cítíte se tam i díky tomu zázemí, díky tomu jak vám lidé přistupují, díky tomu technickému zázemí, stejně jako u nás třeba?

Miroslav Bureš: Tak určitě rozdíl jsou. Jsou rozdíly jednak ve vyspělosti těch zemí, a tomu odpovídají podmínky pro práci nejenom nás, ale i ostatních. A dá se říct že se liší často i přístup těch lidí k tomu, jak to je připravené. Ale abych konkretizoval a řekl v téhle zemi je to vždycky vynikající a v jiné vždycky špatné, tak tak se to říct nedá. Je to spíš případ od případu. Taky to nemají v těch jednotlivých zemích všude stejně. Někde prostě jsou zvyklí, že ti technici při zápasech jsou na stadionu, v některých zemích nejsou vůbec na stadionu, připraví to den dva předem, pak už se tam neukážou a není to jejich povinnost. Takže je to i fakt strašně různorodé a nedá se to nějak globalizovat, nebo nějak zobecňovat, je to opravdu případ od případu. A taky je samozřejmě různé podle velikosti akce. Pokud se bavíme o nějakých akcích typu mistrovství světa, mistrovství Evropy, tak tam to zabezpečuje všechno na místě jedna velká společnost, je to všechno připravené, je tam spousta lidí kolem toho, jsou tam prostě komentátorské pozice pro x dalších lidí z celého světa nebo Evropy, takže tam je to víceméně bez problémů. Ale oproti tomu jsou akce menšího rázu, jako jsou třeba jednotlivé fotbalové zápasy, nějaká předkola evropských pohárů, která se hrají i v místech, kde se třeba normálně běžně nic neděje a ty zápasy jsou tam třeba jednou za x let. Nebo to jsou nějaké menší podniky v jiných sportech, tam je to samozřejmě složitější. Bude se hrát tenisové utkání a FED Cupu, nebo Davis Cupu někde mimo velké tenisové stadiony v menších místech, tak tam samozřejmě jenom ty linky objednat je problém. A netýká se to jenom toho zmíněného třeba tenisového zápasu, ale prostě, když jsou ty akce v místech, kde nejsou ani technicky ta místa uzpůsobena tomu přenosu, tak samozřejmě je složitější tam ty linky rozhlasové vůbec objednat. Může tam být i špatný třeba signál na mobilní telefon, špatný signál pro datové připojení, to všechno samozřejmě se řeší s dostatečným předstihem a i to hraje roli, jak rychle oni reagují ti pořadatelé, nebo ty jednotlivé firmy, které zajišťují ten přenos před tím samotným podnikem, protože když my je oslovíme, a u zahraničních akcí to děláme třeba s měsíčním předstihem, oni nereagují a reagují na poslední chvíli, tak samozřejmě to může být taky problém, takže těch věcí, které tohle to ovlivňují, je celá řada.

Já: Co se týče samotného programu, tak v podstatě vypadá, budeme se bavit samozřejmě o sportu, o sportovní sekci Českého rozhlasu, ten program? Vy máte celodenní vysílání, přes, předpokládám, od ranního zpravodajského servisu, až po večer. Jak je to způsobeno, pokud lze říct zase nějakým způsobem globálně?

Miroslav Bureš: No tak teď se bavíme o Radiožurnálu předpokládám. Protože Český rozhlas má těch stanic víc. Sport se hraje nejvíc na Radiožurnálu a naše nabídka taky vychází z toho, co připravujeme pro Radiožurnál a ty ostatní stanice si vlastně buď vybírají s této nabídky, anebo nás oslovují především ty regionální stanice v místech regionální sportovní redaktoři a vybírají si pochopitelně nabídku nebo domlouvají se přez mě s nimi na nabídce, která odpovídá tomu jejich vysílání, to znamená regionální vysílání. Ale pokud se bavíme o Radiožurnálu, tak tam je to víceméně jasné a dané přes celý den stejně, protože ten program Radiožurnálu je proudový od rána do večera. Takže my se snažíme nabízet sportovní věci do všech částí toho dne - do ranního vysílání, dopoledního, odpoledního, večerního a na nejrůznějších poradách přes celý den se prostě řeší, ať už s editory, nebo s vedoucími toho programu, co prostě Radiožurnál a systém naší nabídky vezme a co ne. Takže je to vyložené už dnes, a bylo to tak i dřív, je to prostě otázka nabídky a poptávky. Co dalšího se děje v těch jiných sférách a v jiných redakcích a podle toho to editoři vysílání a vedoucí programu skládají a dávají dohromady. Takže děje se to teď už hodně dá se říct on line aktuálně několikrát denně se nad tou nabídkou scházíme, měníme ji, upřesňujeme ji. Třeba teď jsem zrovna posílal, než jsme spolu začali mluvit, nabídku na dnešek znova. Včera jsem ji poslal odpoledne, dneska ráno, mezi sedmou a osmou jsem ji aktualizoval podle toho, co se stalo večer a přes noc. Dneska zrovna to bylo docela aktuální, protože se tam nabídky další tři věci, které jsme v té nabídce měnili na dnešek. Teďka si tu nabídku projde v rádiu koordinátor sportu, což je vlastně editor sportovního vysílání na dnešek, s editorem Radiožurnálu ten řekne, co by se mu v tom vysílání chtělo dávat, co ne. Ona ho seznámí, dneska je to Alena Benešová, seznámí ty naše lidi s tím, co se do toho vysílání dostane, co se tma nedostane, co mají a co nemají dělat. No a samozřejmě potom v průběhu dne se to zase dál aktualizuje, podle toho, co se ten den děje, a co nového přijde, a co tak stane a podle toho se úkolují lidé, kteří jsou na tyto aktuální věci připraveni.

Já: Ten sport je zařazován ve zpravodajských relacích v celou a v půl, nebo jsou tam třeba i příspěvky jednotlivé v průběhu vysílání mezi těmi půlhodinami?

Miroslav Bureš: Oboje. Teď jsem mluvil hlavně o příspěvcích jednotlivých, které jsou zařazovány přes celý den do vysílání v časech, které určí ten editor, a podle toho, co ostatního se děje, a pak ve všech zpravodajských relacích má sport své místo. To znamená ve zpravodajských relacích v celou. V každou hodinu je čtený sport, který má na starosti sportovní služba, a která která ho i čte ve vysílání, a v půlkách takzvaných, tedy ve zprávách v půl, to jsou ty kratší zprávy na Radiožurnálu, je sport. Ale tam jsou ty zprávy kratší, takže tam ho nečte sportovní redaktor, ale čte ho tam zprávař nebo zprávařka. Sportovní redakce jenom připraví tu zprávu.

Já: Co rozhoduje o tom, že příspěvek bude zařazen? Bavíme se asi, předpokládám, o něčem, příspěvek je označen pro něco, jako je reportáž na několik desítek vteřin, možná nějakou minutu, minutu a půl, dvě - co rozhoduje o tom, že bude zařazen? Je to velikost té události, nebo třeba to, že je to nějaká zrovna nějaká historická událost, která se váže k tomuto dni?

Miroslav Bureš: Teď jsou dvě věci. Nejdřív, co rozhoduje o tom, že ho vůbec nabídneme. Tak o tom rozhodují ve finále já, a rozhodují podle nabídky mých lidí ve sportu. Všichni lidé ve sportovní

redakci my dávají nabídku na každý den, co bychom mohli dělat, dávají s týdenním předstihem, a pak ještě ji aktualizujeme každý den večer a ráno, takže tu nabídku dávám dohromady každý den několikrát a nabízím jí Radiožurnálu. A o tom jestli Radiožurnál, nebo i jiná stanice, se bavíme o Radiožurnálu, ale samozřejmě může si vybrat i jiná stanice, třeba plus si občas vybere něco, nebo ty regionální stanice samozřejmě zařazují každý den, tak o tom rozhodují ti editoři Radiožurnálu. Prostě rozhodují o tom, jestli zahrají ty věci nebo nezahrají. Nejdřív jsem o tom rozhoduje na poradách. Jak jsem říkal, ty porady jsou minimálně dvakrát denně - ráno v osm 45 a odpoledne v 15:30. Tam o tom o té nabídce, nejenom sportovní, ale i ostatních redakcí, se baví se baví víc lidí, z Radiožurnálu a z Plusu, a dávají vlastně dohromady na celý ty dny nebo na celý ty úseky těch dnů, no a potom ve finále o tom, jestli ten příspěvek skutečně půjde, nebo ne, rozhodne editor toho vysílání, který prostě dává a skládá to vysílání z příspěvků a z nabídky všech těch redakcí a podle toho, co on uzná za vhodné do toho vysílání dát, tam dá. On prostě musí mít přehled přehled o tom, co se děje ten den, co je důležité, co je méně důležité, a podle toho to vysílání skládat z té celé nabídky, kterou ze všech těch redakcí má.

Já: Ty porady, o kterých jsem mluvil, to jsou nějaké řekněme velké porady celého vedení, ať už zpravodajství domácího, sportovního a tak dále?

Miroslav Bureš: Ano, ano, tam, tam se schází vedoucí všech zpravodajských redakcí, šéfredaktoři stanic, editoři stanic, vedení zpravodajství a každý den se na těchto dvou poradách, minimálně na těchto dvou poradách, řeší to denní vysílání. Pak jsou i porady další, třeba na týdenní bázi, kde se řeší s výhledem jednoho týdne to vysílání, těch větších věcí atd. Ale tady ty dvě denní porady jsou základem toho denního vysílání.

Já: Ty týdenní bývají zpravidla kdy?

Miroslav Bureš: Ty bývají v úterý ve 14 hodin, ale bavíme se o normální situaci, ne o situaci během koronové pandemie.

Já: Ještě zhruba k otázkám ta porada sama o sobě trvá zhruba jak dlouho? Hodinu? Nebo je to různé?

Miroslav Bureš: Ta denní, ta 8:40, v 19:30 trvá tak do hodiny. Ta velká třeba v úterý, ale ono těch větších je i víc, jsou i další, ale tady ta plánovací, velká, ta trvá víc než hodinu. Ta trvá třeba hodinu, hodinu a půl.

Já: Dá se nějak poměrově říct, kolik prostoru dostává sport ve vysílání Českého rozhlasu za den? Třetina, polovina.

Miroslav Bureš: No dá se to samozřejmě asi nějak spočítat. Kdybys chtěl nějaký přesný čas, tak by to určitě někdo dokázal spočítat. Ale z toho skutečně odehraného, z těch skutečně už odehraných věcí v předcházejících dnech. Ale většinou to je tak, že připravíme do rána, to znamená do ranního vysílání, když se bavíme teda o příspěvcích, nebavíme se o zprávách teď, ty zprávy jsou jasné, ty jsou každou půlhodinu, ale o příspěvcích o živých vstupech, do těch příspěvků patří samozřejmě natočené věci, reportáže, montáže, rozhovory, patří tam ale taky živé vstupy, ať už lidí z terénu, nebo lidí ve studiu. Takže nejsou to jenom dotčené příspěvky, rozhovory, reportáže, ale jsou to i další živé vstupy ze sportovišť atd., nebo i studia, tak pro ranní vysílání, které je od pěti do devíti, připravujeme maximálně dvě věci. Když se něco mimořádného stane, tak se tam třeba můžou vlézt tři, ale většinou dvě, maximálně tři. Na dopoledne připravujeme jednu až dvě. Dopoledne od devíti do dvanácti, ale od devíti do desíti je host, takže ta hodina je vyhrazena velkému rozhovoru hosta. To znamená vlastně to dopolední vysílání jenom od deseti do dvanácti. A potom od dvanácti nebo od jedné, protože od dvanácti do jedné je publicistika zhruba, tak potom v odpoledním vysílání do těch šesti děláme, jak kdy, podle toho, co se všechno děje, ale většinou se tam minimálně čtyři, pět věcí ze sportu vejde. To znamená v každé hodině sport, tedy minimálně jednou. A večer je to podle toho, co se zrovna děje, protože u sportu je to samozřejmě trochu jinak než u těch ostatních věcí z domova, ze zahraničí. Sport má víc živých a nových věcí večer, protože se večer děje, takže podle toho, co se zrovna děje ten den, tak podle toho je tam těch sportovních věcí buď víc nebo míň. Kdybychom měli počítat vstupy z hokejů, z fotbalů ve dnech, kdy se hraje, tak je tam toho sportu hodně, o víkendu je tam taky daleko víc, než ve všední den i přes den, takže prostě večer je to opravdu daný tím, co se zrovna děje a, které akce obsazujeme. Tak doma jsou to prakticky všechny významné a v cizině v posledních letech taky. Jsou to vlastně všechny významné, kde má nějaké zastoupení český český sport.

Já: Jak moc do tvorby programu zasahuje samotný redaktor, řekneme běžný pěšák.

Miroslav Bureš: Tak jak jsem říkal, u něj to začíná. On musí dát nabídku toho, co si myslí, že by bylo zajímavé do toho vysílání nabídnout. Takže on dává jako první nabídku mně. U mě se nabídky všech těch sportovních redaktorů, ať už z Prahy nebo z regionů, schází a z té jejich nabídky ten program a tu nabídku celé sportovní redakce skládám dohromady. Takže u těch redaktorů to začíná. Oni musejí vědět, co se v těch sportech chystá, co se děje. Oni musí vědět a rozpoznat, co je zajímavé míň a co víc a podle toho to nabízet. Pokud nám něco utíká a nemáme to v nabídce a chybí nám to, tak je to v první řadě chyba těch redaktorů, že to nabídli, a že jsme o tom nevěděli.

Já: Nabídku dává zase s nějakým týdenním předstihem? Dělá týdenní nabídku, nebo denní nabídku den předem? Případně pokud týdenní, tak kdy se odevzdává?

Miroslav Bureš: Nabídku dělá vždycky v neděli večer, nebo nejpozději v pondělí ráno, ale spíš v neděli, protože já ji začínám zpracovávat v neděli, protože kdybych začal dělat až v pondělí, tak už bych to nestihl. Takže v neděli večer, nebo nejpozději v pondělí ráno v sedm ji musím mít od všech. No a pak ji zpracovávám na celý týden dopředu. Ale tím to nekončí, protože samozřejmě v dnešní rychlé době se všechno vyvíjí a během toho týdne se dějí další a další věci, o kterých ten člověk

nemusel vědět v neděli. Takže každý den si tu nabídku aktualizujeme odpoledne, většinou podle toho, co se děje. To není nijak daný striktně, že by musel každý poslat nový plán, ale aktualizujeme si to odpoledne před tou poradou v 15:30 a potom ráno zase každý den ráno sedm musí poslat všichni, kdo mají ten den nějakou službu, nebo jsou připraveni vyrazit do terénu, tak musí poslat co zrovna ten den by se mělo obsadit, co by chtěli dělat a co bychom měli nabídnout.

Já: Chápu to správně, že tvé pondělí vypadá tak, protože říkáš, že týdenní nabídka, nebo týdenní program, se řeší na úterní poradě, že tvé pondělí vypadá tak, že dáváš v podstatě většinu dne dohromady to, co ti přišlo právě v neděli večer, v pondělí ráno, aby to bylo na úterý připraveno na tu poradou?

Miroslav Bureš: Ano to chápeš přesně, ale netrvá to jenom v pondělí, trvá to ještě i v úterý až do těch 14hodin to dávám dohromady, protože je toho doopravdy docela dost a na tu poradou na tu čtrnáctou hodinu v úterý to musím všechno připravit na celý ten týden, aby z toho pochopili ty ostatní lidi, co tam sedí na té poradě, co vlastně sport nabízí a proč by se o to měli zajímat, protože na tý úterní poradě se probírají většinou ty větší věci. Neprobíhají se tam na zápasy fotbalové ligy, ty jsou daný, ty jsou jasný, ale probírají se tam spíš témata, který by sport chtěl dělat a měl dělat, a pak větší věci, kam vyjede, koho bude natáčet a co chystá většího.

Já: Tu redakci samotnou, kromě tebe, jako šéfa a redaktorů, tvoří, předpokládám také editoři, asi jako v každé redakci, a asi řada dalších lidí kromě redaktorů, nebo se tam i některé ty funkce slívají, řekněme, do sebe, že redaktor, některý, který už je zkušený, tak je už také editorem a podobně?

Miroslav Bureš: Ano, je to tak, jak říkáš v závěru. Není to není to tak, i když jsem o tom už mockrát přemýšlel, že bych to rozdělil, ale ono to úplně dobře nejde, protože bychom na to potřebovali ještě daleko víc lidí, aby, aby každý dělal jenom jednu tu věc tak to není. Ti lidi dělají víc těch jednotlivých činností a střídají se v nich. A je to jednak protože to prostě personálně nejde oddělit, početně by to bylo málo lidí, ale ještě jeden jakoby neméně důležitý důvod k tomu je, že ty lidi to víc baví. Ty lidi prostě chtějí samozřejmě všichni dělat v terénu. Nejžádanější a nejzajímavější pro všechny lidi, až na pár výjimek, v redakci, protože já to s těma lidma často probírám, tak nejžádanější a nejzajímavější práce pro prakticky 90 procent těch lidí, je dělat v terénu, jezdit na zápasy, na soutěže, na akce, reportovat, vysílat natáčet. Naproti tomu nejméně oblíbenou činností je sedět ve službě v newsroomu a připravovat zprávy a chodit do studia a mít osmihodinovou službu ranní, odpolední, noční. No takže samozřejmě, pokud bych to rozdělil, a měl na to lidi, tak by někteří byli míň spokojení a kteří by byli víc spokojeni, a možná by to nedělalo dobrotu, a není to tak, že by, zase ve většině případů to není tak, že by se někdo tím, jak pracuje, měl víc zasloužit dělat služby a nebo nebo jezdit do terénu. Někdo je samozřejmě lepší v tom, někdo v tom, ale myslím si, že ve většině případů lidí v té sportovní redakci je to tak, že mohou díky tomu, jak pracují dělat to i to. Takže my to skutečně kombinujeme. Ale zase to není tak, že by dělal každý úplně všechno, i když každý úplně všechno musí umět. Ale je jasný, že ti, kteří tam dělají delší dobu, mají větší zkušenosti a mají taky větší slovo v redakci, nebo prostě jsou zkušenější, tak dělají spíš editorskou práci a ti, kteří třeba začínají, jsou v redakci rok, a spoustu se

toho musí teprve naučit, tak mají víc třeba nočních služeb nebo denních služeb a teprve do toho do toho všeho pronikají. Ale to zase je věc, která je víceméně jasná ve všech oborech lidské činnosti.

Já: Koronavirus jak moc zasáhl do vysílání, do vaší práce ve sportovní redakci?

Miroslav Bureš: No samozřejmě výrazně, protože se nesportuje, tak my nejezdíme na žádné akce a ta práce se výrazně změnila v tomhle. Sportovce většinou kontaktuje na dálku, natáčíme je přes různé aplikace, přes různé mobilní aplikace, telefony atd. Takže ten kontakt je minimální se sportovci. Ne jenom proto, že se nesportuje, ale i proto, že samozřejmě se drží nařízení nouzového stavu, takže za nimi jezdíme minimálně. Tak v tom je opravdu velká změna. A změna je také daná tím, že celý Český rozhlas, zpravodajství, pracuje v nějakém nouzovém krizovém režimu, takže i to výrazně ovlivnilo naši práci, stejně jako práci ostatních lidí v Českém rozhlase. Někteří lidé pracují z domova na home office, jako třeba já, nebo další lidi. Do do prostoru newsroomu smí jenom jenom určitá část lidí, kteří se v pravidelných týmech střídají v tomhle období a tak, aby se pokud možno případná nákaza nepřenesla z jednoho týmu do druhého. Ale zatím všechno probíhá bez jakéhokoliv případů nákazy, což musím zařukat. Připravený je dokonce i tým, který by případně mohl, a byl schopen, vysílat mimo budovu Rozhlasu. Takže ta opatření jsou i v Rozhlase velká a samozřejmě sportovní redakci nevyjímaje.

Já: A čím teď plníte zpravodajství? Když nejsou sportovní události, tak jsou to příběhy jednotlivých sportovců, teď v době koronaviru, nebo opakujete reprízuje věci?

Miroslav Bureš: No, ať se to nezdá, tak ta nabídka je pořád neuvěřitelně široká a ne, určitě věci nereprízuje, ale naopak se nám věci, které nabízíme do vysílání vůbec nevejdou. Třeba dneska jsem vyhazoval asi pět příspěvků, které přišly na dnešní den z nabídky a vůbec se tam nemůžou vejít. Je to trošku možná paradoxní, ale pořád je o čem vysílat. Těch věcí i zpravodajských je v tom sportu hodně každý den a každý den opravdu máme o čem vysílat, byť se nehrají žádné soutěže a pořád se něco, děje pořád se o něčem rozhoduje, pořád se prostě někde jedná, mění se nejrůznější věci jednotlivých sportovních federací, v soutěžích. Těch věcí je fakt spousta.

Já: Tak třeba příklad jedné věci, kterou dneska zařadíš?

Dneska musíme reagovat na to, že zase se změnila vládní opatření. Už můžou sportovci trénovat od jedenáctého května bez nějakých omezení společně a od dvacátého pátého května mohou začít dokonce soutěže, což je úplně nová věc. Takže na to se nabalí hned několik věcí a témat. Druhá taková věc je zrušené halové mistrovství Evropy v atletice, které znamená pro atlety to, že nebudou mít ani jeden závod v celé sezóně, protože to byla poslední možnost, kde oni mohli závodit poté, co bylo zrušené halové mistrovství světa v atletice, tak teď zrušili mistrovství Evropy taky v Paříži, které se mělo konat v srpnu. Tak to je další aktuální věc. Teď tedy nabízí Tomáš Petr, že hokejový svaz vymyslel pro léto nějakou novou pohárovou soutěž pro extraligové týmy. To je další věc. A máme tam

nějaké seriál seriály, jak cvičit doma, máme tam historický seriál ohlédnutí za každým dnem, co se kdy v ten daný den v historii stalo, což normálně bychom do vysílání vůbec nedostali, teď to tam dostaneme. Podle mě je to velice zajímavá věc, děláme už ji asi, no prakticky od začátku koronavirové krize. Zdá se mi, že některá média to od nás i opsala a začala to dělat později taky, což mě těší. A těch věcí dalších je pořád dost. Jsou tam samozřejmě i nabídky z regionů od regionálních sportů, kteří zase nabízejí věci z těch jednotlivých regionálních sportovních klubů, které jsou taky zajímavé, ale ty se často úplně do toho celoplošného vysílání nedostanou, ale nabídka je prostě hodně široká.

Já: Jaké nejčastěji využíváte žánry, nebo typy příspěvků, já nevím, jak to nazvat, protože samozřejmě máte svoje slangové výrazy typu balíček a podobně.

Miroslav Bureš: Jasně, myslíš myslíš teďka v té koronavirové krizi?

Já: Bavme se obecně, když není koronavirová krize, je normální režim, tak co nejčastěji za žánry se využívá a zda převažuje zpravodajství žánr a nebo publicistický, jestli to lze i takto rozdělit?

Miroslav Bureš: Ve sportu převažuje zpravodajský žánr, i když se samozřejmě taky občas pouštíme do publicistiky, ale nejčastěji využíváme, my tomu říkáme montáž nebo skládačka, to znamená natočený respondent a mezi to mezi přečte svůj spoják, spojovací text, nebo chcete-li, on to není komentář, ale prostě spoják k tomu tématu redaktor, slepí to pak dohromady a je z toho tedy taková takzvaná montáž. Často se snažíme a využíváme, a je to žánr, který je v tom vysílání taky hodně často, to je reportáž. Ale ta je samozřejmě těžší. Reportáž natočit z ruky v terénu dobře je samozřejmě pro někoho, kdo už je zkušenější a umí to, je to složitější. Pak je klasický rozhovor jeden na jednoho, na dva na, tři, je jedno, kolik lidí, ale to je ještě podle mě ještě těžší než reportáž, tak ten se využívá ale daleko méně často, řekl bych spíš výjimečně, protože když už děláme rozhovor, tak se snažíme třeba ten rozhovor se sportovcem domluvit tak, aby ten sportovec vstoupil přímo živě do vysílání a ten rozhovor tam s ním vedl přímo moderátor a my ten rozhovor jenom připravíme. Ale jsou i příspěvky, kdy pouštíme do vysílání rozhovor mezi sportovcem a redaktorem z terénu. Hlavně třeba, když chceme dát do vysílání ten příspěvek rychle po skončení nějaké akce, třeba po závodu, biatlonista doběhne do cíle, tam ho rychle natočí s medailí na krku David Nyč, tak ten rozhovor se potom dá rychle do vysílání a pak se třeba i z těch zvuků může udělat, ty zvuky se samozřejmě užívají dál, pro další příspěvky, na další čas vysílání se z toho rozhovoru udělá ta skládačka nebo montáž a ty zvuky se využijí do zpráv a tak dále. Takže těch možností je pochopitelně hodně. A taky ty zvuky se můžou, a musí, využívat vícrát. Není není možné aby se v rádiu odehrál zvuk jednou a potom se nehrálo, protože se u rádia samozřejmě mění posluchači. Nevýhodou rádia oproti třeba novinám je to, že ten kdo si to neposlechne, tak si to znova nemůže přečíst. Proto [01:23:59] je důležité ty dobré, hlavně ty dobré a zajímavé věci, reprízovat a využívat ty zvuky ve vícero příspěvcích, ne jenom jednou.

Já: A ta montáž, to je něco, čemu se říká balíček, nebo to je úplně něco jiného?

Miroslav Bureš: Je to podobný. Balíček říkáme takový kratší montáži, která jde třeba do zpráv. Do hlavních zpráv se třeba udělá balíček na 40 vteřin. Ano, je to taková krátká montáž. Ale do vysílání ta montáž jako příspěvek může mít třeba až dvě minuty, nebo i víc, když je to když je to hodně zajímavý a dobře udělaný. Ale ale balíček je spíš jako kratší montáž do zpráv.

Já: Ta reportáž zpravidla mívá kolik vteřin, minut?

Miroslav Bureš: No aby byla reportáž dobrá, tak samozřejmě jako je lepší, když je trošku delší. Ale nedá se to zobecnit, může být i hodně krátká reportáž pěkná, ale většinou ta reportáž jako má mezi dvěma, třemi minutami. Ale zase záleží na tom prostě kolik prostoru k ní je a záleží hlavně na tom, jak je dobrá. Není to tak, že, řekněme, musí natočit reportér reportáž na čtyři minuty, a že se odvysílají čtyři minuty, když se to nedá poslouchat. Tak to ne prostě. Mezi dvěma třemi minutami je taková klasická stopáž té reportáže, ale když bude ta reportáž fakt dobrá, může být samozřejmě delší, asi tak se to dá říct.

Já: Které sporty dostávají přednost, o které je největší zájem mezi posluchači, které jsou zkrátka ty nejvíc populární v programu?

Miroslav Bureš: No to souvisí s popularitou sportu obecně. V české republice je nejpopulárnější pořád fotbal a hokej. To je jednoznačné. A pak se to odvíjí určitě i od toho, jak úspěšní jsou v těch daných sportech čeští sportovci, protože tak to prostě je. Když se českému sportovci daří, tak je populární, oblíbený, a tím roste oblíbenost jeho sportu. Takže takové případy jako Ester Ledecká, Martina Sáblíková a další, a další, tak samozřejmě, když oni v tom sport zazáří, a září třeba dlouhodobě, tak ten sport je na výsluní a je i na výsluní popularity, a proto je i v médiích hodně prezentovaný. Nebudeme si nic nalhávat, kdyby Sáblíková nejezdila v rychlobruslení tak dobře, neměla takové úspěchy, tak by asi o rychlobruslení nikdo v dnešní době nevysílal a nepsal a zase naopak. Takže tak to prostě je. Jedinou výjimkou je fotbal a hokej. Tam prostě i když se jim nebude dařit českým sportovcům, a teď to zrovna období je, že jo. Tak stejně se pořád bude vysílat fotbal a hokej, protože lidi ten fotbal a hokej bude zajímat, i když se nebude zrovna dařit. Ale když se bude dařit, tak je bude zejména o to víc.

Já: Možná i z toho důvodu neexistuje pořad S mikrofonem za rychlobruslením. Pardon. Vysílací časy, nakolik do nich vstoupil, nebo do té skladby obecně, do toho, do těch vysílacích časů, které jsou věnovány danému sportu v programu, komerční sektor. Mluvím o tom, že některé zápasy, fotbalové třeba, jsou vysílány v atraktivnějších časech, protože zkrátka ten komerční sektor to nějak předurčil.

No pro nás do toho vstoupil výrazně už dávno tím, že se rozdělily časy zápasů a termíny zápasů fotbalové a hokejové ligy do jednotlivých dnů, což ve finále vedlo k tomu, že jsme přestali vysílat klasickou podobu pořadu S mikrofonem za fotbalem s mikrofonem za hokejem. Zase, když na to vzpomínám, tak v těch devadesátých letech, na začátku devadesátých let, když jsem do rádia přišel,

tak se vysílalo v plné parádě, a v plné palbě takzvaně, ještě pořad S mikrofonem za fotbalem i S mikrofonem za hokejem. To znamená začalo se vysílat ve fotbale, když začínaly druhé poločasy. Vysílal se hodinu ten pořad ze všech stadionů, protože se na všech stadionech hrálo najednou. Bylo tam prostě, všech osm zápasů toho kola se hrálo najednou. Takže se mohly ty stadiony střídat a ten pořad měl spád a nějak vypadal a byl opravdu na úrovni, byl poslouchatelný. Totéž v ledním hokeji. Když se hrálo jedno kolo, tak se hrály všechny zápasy v jeden den a v jeden čas, maximálně potom s pozdějším, s přibývajícím léty se třeba přesunul jenom jeden zápas kola, takže se bez problémů vysílaly ty pořady S mikrofonem za hokejem stejně jako za fotbalem. No ale s přibývajícím časem a s přibývajícím roky, jak do toho vstupoval i ten komerční sektor, jak říkáš, tak se jednotlivé ty zápasy začaly třídit do jednotlivých dnů, rozpadat se to kolo. Takže fotbal se hrál třeba, a hraje, od pátku do pondělka a už není možné prostě ten pořad vysílat, protože se v jednom hracím čase, v jednom dni a v jedné hodině, sejdou třeba jenom tři zápasy v jeden čas a z toho hodinový pořad prostě nelze udělat. Stejně tak už to dopadlo i v ledním hokeji prakticky, protože tam se hraje skoro každý den už dneska ten hokej. A i když se tam sejdou zápasy v jednom dni, tak ta časová roztržitost těch zápasů, kdy jeden se hraje od 17:00 dva od 17:30, dva od 18:00 a jeden od 18:30, tak pro ten pořad je nešťastná, že abychom zachovali tu původní podobu toho pořadu, tak by ten pořad musel mít ne hodinu, nebo hodinu a půl, ale třeba dvě, dvě a půl hodiny. A hlavně by v jeden čas se hrál třeba jednom jeden zápas dva zápasy. Další by byla přestávka a to prostě jako posluchačsky vděčný fakt není a strašně špatně se tohle vysílá.

Já: Platí pořad to, že když se blíží konec zápasu, tak necháváte redaktora, reportéra, komentátora, nazvěme to, jak chceme, v těch posledních několika minutách už dokomentovat ten zápas čtyři, pět minut v kuse? Jaký prostor vlastně tomu dáváte a co o tom rozhoduje? Rozhoduje o tom, kdo hraje s kým, jaký je stav a podobně?

Bureš: Tak to takhle to není. Tak se to nedá říct. Tam zase bychom se museli bavit konkrétně o jednotlivých věcech. Kdy se ten zápas hraje, kolik zápasů se hraje společně s tímhle zápasem, v jakém to je čase, co se děje kolem toho zase v jiných sférách. To se nedá obecně říct. Taky jde o to, jak významný je to zápas a tak. Určitě dostává ten člověk prostor na to, aby komentoval pět minut závěr zápasu třeba, a bez urážky, třeba Slovácko : Teplice. Pokud se bude hrát zápas Slávie : Sparta, tak samozřejmě většinou ten zápas vysíláme celý v přenosu, takže tam tohle to úplně odpadá. Ale takové ty normální běžné ligové zápasy už se nekomentují tak, že by člověk dostal prostor na pět minut. To by se tam muselo dít něco mimořádného. Ale jinak je to vyloženě, běžné ligové zápasy i na konci ten reportér odbaví v krátkém vstupu, řekne to nejzajímavější, co ještě nestačil říct, a tím to končí. Ale aby komentoval vyloženě závěr zápasu na několik minut, to by musela být nějaká mimořádná událost, která by se v tom zápase stala, nebo by muselo jít o něco mimořádně důležitého, aby dostal takový prostor. Ale zase kdyby šlo o něco mimořádně důležitého typu ligový titul, souboj o udržení, nebo o pohárové příčky, tak bychom asi ten zápas vysílali daleko víc po celou jeho dobu, než jenom v závěru.

Já: A běžně se podívat během té hodiny vysílacího času kolikrát za tím komentátorem na stadion?

Miroslav Bureš: Záleží na spoustě okolností. Záleží na tom, jaký je to zápas, o co se hraje, jak je důležitý, jak je sledovaný, jak je zajímavý, co se děje mimo ten zápas, co se děje v jiných sférách, co zrovna ta stanice chce vysílat dalšího, kolik je na ni prostoru, takže nedá říct. Běžný ligový zápas, pokud není nijak extra mimořádný, tak ho vysíláme ve vstupech. Během toho zápasu je několik vstupů do proudového vysílání a vstupy do všech zpráv během toho zápasu, kdy se hraje. Takže řekněme, že z toho běžného ligového fotbalového zápasu, který trvá dvě hodiny s přestávkou, nebo 90 minut času a čtvrt hodiny přestávka, takže se hraje, začne ve 3, končí v 16 50. No tak zasáhne čtvery zprávy ,jestli jsem to dobře sočítal, 15, 15:30, 16, 16:30, to jsou čtyři vstupy do zpráv, a pak, řekněme, dva až šest třeba vstupů do toho proudového vysílání. Minimálně na konci každého poločasu, ale většinou ještě třeba v polovině každého poločasu. Takže třeba dva, čtyři, někdy třeba i víc vstupů do toho proudového vysílání.

Já: Tady se vedla v minulosti debata, není to tak dávno, o tom, teď to řeknu tak, jak to řeknu, ale dostanu se k tomu, že S mikrofonem za hokejem se ruší. To jsou asi ty některé inovace možná i kvůli právě komerčnímu sektoru, o kterých jsi mluvil. Jak to tedy vlastně je? Protože zas co jsem se dočetl dále ano, S mikrofonem za hokejem se neruší. Byl také jeden článek iRozhlasu, ale došlo k nějakým změnám. Z jakého důvodu se to tedy stalo a jak moc zásadní jsou prosím?

Těch důvodů je víc, a ten hlavní jsem popsal před chvílí, tím hlavním důvodem je roztržštěnost těch zápasů do jednotlivých dnů. Respektive, nebo jinak řečeno, to že se v jeden čas nesejde víc zápasů tak, aby se ten pořad mohl vysílat v podobě, v jaké vznikl a v jaké se vysílal x desítek let. To je to opravdu hlavní důvod toho, proč ten pořad byl zrušený, a nebo spíš upravený. My jsme se snažili nebo Snažíme se zachovat tu značku, a neříkáme že ten pořad zanikl, ale prostě vysíláme stejně dál ze všech stadionů, jsme vlastně jediní na všech zápasech hokejové a fotbalové ligy, pořad máme na všech stadionech reportéra, který má pořad spojený a vstupuje do vysílání, byť je to často jenom formou opakovaných krátkých vstupů, tak pořad na těch stadionech jsme a pořad v tom vysílání posluchače Radiožurnálu o vývoji těch zápasů informujeme. Není to v reportážních vstupech podobných tomu, jak fungoval pořad S mikrofonem za hokejem, že by ve studiu seděl moderátor a střídal jednotlivé stadiony, protože to nejde, protože ty stadiony tam prostě nejsou. A opravdu se nedá vysílat tak, že hodinu a půl, nebo hodinu vysíláte a střídáte dva stadiony. Takže my jsme to soustředili jednotlivé ty vstupy do krátkých vstupů z jednotlivých stadionů, kde si reportéři předávají slovo mezi sebou. To znamená, že Zlína nahlásí reportér člověka v Plzni, ten nahlásí někoho na Bohemce, podle toho kolik se hraje zápasů, a ti reportéři se vlastně v těch vstupech omezují skutečně jenom na ty zásadní informace o stavu a času, případně doplňují něco mimořádného, co se v těch zápasech děje. Takže tak se to změnilo, tak to funguje v současné chvíli. Nicméně ten pořad nezanikl i proto, že jsme počítali s tím, že obnovíme tu jeho tradici a tu jeho šíři na vlnách nového sportovního rádia, které mělo začít vysílat s olympiádou v Tokiu dvacátého čtvrtého července. Bohužel osud tomu chtěl jinak a to rádio teď nevznikne, protože není ani olympiáda, a protože se sportuje, takže koronavirová krize nás v tomhle přibrzdila. Je otázkou, kdy se tak stane, nebo jestli se tak stane. Ale to bych nechtěl tady nějak předjímat nebo nějak tipovat, predikovat. Prostě teď je ten projekt sportovního rádia posunutý na příští rok. A když celý svět neví, jestli skončí někdy koronavirová pandemie, jak se bude dál vyvíjet, tak asi nikdo neví, ani jak to bude se sportovním rádiem a tím pádem pořadem S mikrofonem za fotbalem nebo S mikrofonem za hokejem. Ale pokud sportovní rádio se rozjede, tak určitě pořad S mikrofonem za fotbalem a S mikrofonem za hokejem se vrátí k té plné podobě i sem, protože tam samozřejmě naopak na takové pořady prostor bude, byť ty zápasy budou pořad začínat ve stejně nestejných časech,

tak tam v takových pořadech sportovního, a vyloženě sportovního, rádia si to budeme moct dovolit a budeme si moct dovolit i ty zápasy doplňovat zase další sportovní tematikou.

Já: To se týká vlastně jen z mých posledních otázek k programu, jestli chystáte nějaké inovace. To je asi jedna z nich, možná největší v programu?

Miroslav Bureš: No, to by vzniklo úplně nové rádio no. To je připravený, to mělo vzniknout 24. července mělo vyjet. My jsme vlastně takové sportovní rádio vysílali už dvakrát. Vysílali jsme ho během olympiády v Koreji v roce 2018, předminulý rok a minulý rok jsme ho vysílali po dobu mistrovství světa v ledním hokeji na Slovensku. Sportovní rádio, které vysílalo čtyřicet hodin denně o sportu. Myslím že se nám to dařilo, protože to mělo velmi dobrý ohlas. A teď jsme chystali stejné rádio i pro olympiádu v Tokiu od 20. července mělo začít vysílat s tím, že po skončení olympiády by už ale to rádio nepřestalo a vysílat a vysílalo by dál jako plnohodnotné sportovní rádio. Sport a hudba, nová sportovní stanice. To bylo připravené, nebo je to připravené, ale koronavirová pandemie to odsunula zatím neznámo kam.

Já: Čili toto můžeme považovat za nějakou další inovaci programu kterou, která je už přichystaná a kterou jste měli v plánu a zamýšleli jste ji.

Miroslav Bureš: No, my jsme ji měli už úplně připravenou. Už bylo připravený všechno. Už byly i lidi na to nabraný, už bylo všechno připravený, nebo je to připravený vlastně, akorát se to teď odsunulo na termín zatím neznámý. Takže to je samozřejmě obrovská inovace, protože nic takového nikdy nebylo, aby tady existovalo samostatné sportovní rádio. To by byla velká inovace to by byl historický okamžik. To se nikdy nestalo a jenom málo kterých zemích takové rádio funguje.

Já: Robert Záruba tenkrát, když se s ním bavili v nějakém rozhovoru o tom, že končí, a v uvozovkách končí, teď jsme si to vyjasnili, s mikrofonem za hokejem, tak tenkrát se podivil, že nechápe, že Český rozhlas nemá vlastní sportovní stanici. Čili toto je ta odpověď na jeho podivení předpokládám?

Miroslav Bureš: To není odpověď na jeho, na jeho...

Já: Nebo pardon, ne, že byste reagovali na něj, ale toto je ta...

Miroslav Bureš: My jsme samozřejmě věděli už dávno, že takové sportovní rádio by se mohlo někdy v budoucnu povést, ale ono to není zase tak jednoduchá záležitost, takže my už vlastně v Rozhlase to řešíme pět let minimálně, jako myslím tím, že to řešíme tak, že na tom pracujeme. A teď nastala doba,

kdy se to prostě povedlo, a kdy to mělo skutečně se rozjet. No ale není to, proto že to řekl Robert Záruba.

Já: To jsem tak nechtěl vůbec formulovat, ale myslel jsem, že jako by to bylo odpovědí na jeho tehdejší pochybení. Zeptám se na několik otázek závěrem. Kam se podle tebe posune v budoucnu, protože máš srovnání, jak to bylo v devadesátých letech a jak teď. Tak jaký bude podle tebe trend ve vysílání, sportovním vysílání Českého rozhlasu. Co podle tebe bude v nadcházejících letech to hlavní těžiště?

Bureš: No, já se přiznám, že ti na to neumím odpovědět, protože vůbec nevím, jak to dopadne s koronavirovou pandemií. No tak jako od toho se to všechno odvíjí. Jak dlouho tady ta divná doba potrvá, jak dlouho se takhle bude ještě žít a hlavně druhá věc, jak se tohle všechno, co teď prožíváme odrazí vůbec do společnosti a do sportu jako takového. Jak to ovlivní další náš život a život sportu no. Nevím. Jako kdyby prostě byla situace normální, tak bych ti teď řekl, že bychom se vrátili k tomu sportovnímu rádiu a řekl bych ti, že budoucnost je v tom, že lidi, které zajímá sport a chtějí slyšet sportovní reportáže, chtějí slyšet o tom, co se děje ve sportu nejenom v České republice, ale na celém světě, tak mají možnost si prostě pustit sportovní rádio, které poběží 24 hodin denně a tam se to dozví. Ale teďka já nevím, co se bude dít, nejenom se sportovním rádiem, ale vůbec se sportem, se společností. Nevím jestli bude na podzim se hrát fotbalová liga, jestli se bude za rok konat olympiáda, jestli bude mistrovství světa v hokeji, mistrovství Evropy ve fotbale, jestli vůbec jako, já nevím, jestli se nebude propouštět, jestli Český rozhlas bude mít třeba na to, aby vůbec držel sportovní redakci. Vůbec si nedokážu představit, co se může dít. A myslím si, nechci jako malovat čerty na zeď, nebo nechci teď nějak moc skeptický, ale zatím se zdá, že to neví vůbec nikdo na celém světě. Takže těžko říct, jak se bude vyvíjet situace, kdyby se to všechno vrátilo do normálu, tak já bych si samozřejmě moc přál, aby se vrátila do normálu i situace, kdy budeme spouštět sportovní rádio a pak bych viděl budoucnost sportovního vysílání v Rozhlase právě v téhle stanici. To si myslím, že by bylo výborný.

Já: Stanice se měla jmenovat jak, nebo má jmenovat, jestli to není tajné?

Miroslav Bureš: Radiožurnál sport.

Já: A tak tam by dostávaly prostor třeba i zápasy v plné své délce, co se komentování týče, že by člověk mohl opravdu poslouchat od začátku do konce komentátora tak, jak to bývá třeba při televizním fotbalovém utkání?

Miroslav Bureš: Ano přesně tak. Tam by byl velký důraz na to vysílat přímé přenosy nejenom ze zápasů fotbalů a hokejů, ale i z dalších sportovních akcí. Tam bychom chtěli využít právě ten potenciál, který máme, a který nejlépe umíme, a dokážeme, a můžeme využít na Radiožurnálu, kde se samozřejmě nemůžeme dostat tolik prostoru na úkor těch ostatních, ale chceme využít ten potenciál těch lidí, které máme na těch akcích. Ať už to jsou fotbaly, hokeje, tenisy, atletiky, biatlony, prostě

těch akcí je x, mraky takovýchle akcí. Jsme na basketbalech, na motorismu, všude jsme, ale těch vstupů do vysílání je omezené množství. Ale tady by se nabízel ten prostor daleko větší. Právě to by mělo být gró té sportovní stanice, využít potenciál těch lidí v terénu a přinášet především živé sportovní vysílání. Samozřejmě to neobsáhne, nebo nezaplní to veškerý vysílací čas takového rádia, doplňovalo by se to daleko dalšími věcmi a pořady, ale tohle to by mělo být gró té sportovní stanice.

Já: Museli jste kvůli tomu nabírat nějaké nové lidi?

Miroslav Bureš: No chtěli jsme. Bohužel jsme to už nedokončili zatím. Takže jsme s nimi jsme domluveni s těmi lidmi. Ale samozřejmě je to teď ve fázi takové, že ty lidi jsme oslovili, respektive oni oslovili nás, my jsme si prostě lidi vybrali, máme je vytipované, já jsem se všemi těmi lidmi mluvil, jsme s nimi domluveni, ale ten další krok, a tím to skončilo, protože další krok měl být v tom, že ty lidi se měli začít učit to, co by měli dělat. Ale k tomu nedošlo, protože zasáhl koronavirus.

Já: Stejný pohled do budoucnosti závěrem ještě. Kam bude podle tebe směřovat samotné řemeslo, samotná práce sportovního komentátora, potažmo redaktora, a sportovní žurnalistiky. Opět na které trendy, možná i po technologické stránce, nevím, se to bude zaměřovat, jak se ta práce změní v nadcházejících letech? Opět, když máš srovnání s devadesátkama, s tím, co je teď, tak co myslíš, že bude to hlavní těžiště, co bude ovlivňovat práci sportovního žurnalisty?

Miroslav Bureš: No, tak... někdy o tom přemýšlím, ale zase to strašně závisí s tím, kam se posune sport po době koronaviru. Jestli se stane ještě víc televizní zábavou a jestli prostě ho budou konzumovat lidi víc doma, anebo na stadionech. To je první věc, protože se může stát, že nějakou delší dobu lidi na stadiony chodit nebudou a budou ten sport konzumovat právě přes média, ať už přes televizi hlavně, ale taky přes rozhlas, a to by byla samozřejmě, nebo mohla být naše výhoda, pokud by nás tam na ty stadiony taky pustili. Taky se může stát, že tam nepustí ani novináře. Tak to je asi tam byly bližší budoucnost. A ta vzdálenější. No. Nevím, nejsem v tom úplně optimista, protože se mi zdá, že může dneska dělat novinářům prakticky každý, kdo si udělá internetové stránky. Tak doufám, že to tímhle tím směrem úplně se nebude rozvíjet, a že se to nějak prostě bude korigovat, a že to udrží nějakou úroveň, protože ta úroveň, kdybychom se podívali do globálu teď a zahrnuji do toho hodnocení i veškeré různé internetové servery, které si píšou vlastně co chtějí, tak jde tak strašně dolů oproti tomu, kde byla dřív. A platí to vlastně svým způsobem i o rádiích protože těch stanic je víc a víc a samozřejmě lidí není více a více a ta kvalita se občas rozměnila. Ale abych řekl nějaké moudro a předpověděl, jak se to bude vyvíjet za pět, deset let, to nevím a asi ani nechci, protože třeba bych se pustil i do toho, že se to bude vyvíjet jinak, než bych si přál a to ani nechci. Já bych byl strašně rád, kdyby vznikla sportovní stanice a ta fungovala, protože si myslím, nebo myslím, jsem na tom naprosto přesvědčen, a vím to, že ta současná sportovní stanice, plus ti noví lidé, kteří by se do ní zapojili, by to zvládla určitě, a že by to prostě bylo dobré. Tak na to jsem se těšil, [01:47:56] to byla taková moje motivace a chtěl jsem, aby to vzniklo, a myslím si, že by se to chytlo. Ale jestli to bude nebo ne, to nevím. Tak to asi je taková vize do nejbližších let, jak by to mohlo být, ale jestli to tak bude, to nevím.

Já: Myslel jsem to sám hlediska technologií, jestli se všechno bude zase urychlovat díky tomu, protože teď už se dá z mobilu vstupovat atd., jestli i toto podle tebe bude další trend, že technologie, internet, nová média, všechno už teď urychluje a jestli to půjde podle tebe i tímhle směrem třeba?

Miroslav Bureš: Samozřejmě to může všemu hodně ta nová technologie pomoci, i takovému samotnému sportovnímu rádiu, ale jako předpovědět to je prakticky nemožné, protože kdyby mně někdo řekl v těch devadesátých letech, jak to budeme vysílat za dvacet pět let, nebo za třicet let, jak budeme fungovat ze stadionů, co všechno bude za možnosti, tak bych se asi zbláznil, tak bych vůbec si to nedokázal ani představit. To bylo v té době by bylo úplně nemyslitelný si představit, že za 25 let se to takhle změní, jo. Takže já nedokážu říct, jak to bude za dalších 20 let, a jestli budeme na fotbalový zápasy ligy lítat letadlem, nebo jestli budeme vysílat po mobilu, nebo budeme mít na ruce nějaký čip a nebude muset nosit vůbec nic. To je fakt jako strašně těžký jako určit.

Já: Ještě se zeptám, platí, že nejčastější posluchači jsou ti, kteří si pustí rádio v autě, převážně?

Miroslav Bureš: Tak ono se to podle mě teda kdy. Já nejsem velkým příznivcem různých těch průzkumů, které tohle to zjišťují, protože jim moc nevěřím těm výsledkům, ale podle těch průzkumů paradoxně není nejvíc těch posluchačů v autě. Nejvíc posluchačů u rádia je doma nebo v práci. Potom na druhém místě jsou auta a v současné době, a to si myslím, že jako do budoucna bude i pokračovat, je samozřejmě trend, nebo zvyšuje se počet posluchačů přes digitální platformy, především přes mobilní telefony. Myslím si, že to je asi cesta, jak ty posluchače u toho rádia udržet, nebo je získat nové, protože dneska už asi málokdo z těch mladých lidí jako seš ty třeba, si pustí rádio na normálním přijímači, ale většina lidí těch mladších generací si pustí přes mobilní telefony a nějaké další digitální platformy počítače atd.

Já: Třeba podcasty?

Miroslav Bureš: Třeba no. Ale zase to taky nějakou hranici, podcasty dělá, se s nimi roztrhl pytel, dělá je úplně každý, a to taky může ty podcasty zabít, že jo, protože dneska, kdo se v tom dneska už orientuje? Pomalu je jich těch podcastů tolik, že vibrat si je složitější a složitější, a když jich bude tolik a zavalení budem všichni podcastama, tak jednak se rozmělní kvalita a vybírat si z toho bude strašně složitý. Takže na podcast se všichni vrhli, ale už se z toho pomalu vytrácí to, co je podcast a nevím, jestli je to dobře nebo špatně, no. Tak uvidíme. Já radši poslouchám teda rádio, než podcasty.

Já: Závěrem sport, který je svojí srdeční záležitostí?

Miroslav Bureš: No ale tak u mě asi fotbal, protože jsem ho hrál, nebo hokej. Tak já jsem ještě stará konzervativně, takže tyhle sporty u mě převažují, ale mám rád jako spoustu jinejch. Atletiku, tenis,

strašně rád mám házenou třeba, protože jsem taky právě v těch 90. letech na začátku mojí kariéry jezdil s házenkáři po celém světě s národním týmem, který hrál tenkrát ve světový špičce a zjistil jsem, nebo poznal jsem, že ten sport je naprosto skvělejší, bezvadnější, že i ty lidi u toho sportu jsou bezvadní. A když pak se dostane člověk i k těm lidem v jednotlivých těch sportech, tak pozná často, že čím menší sport, tak tím skromnější, lepší lidi. Ale neplatí to samozřejmě obecně. Jako vůbec sportáři jsou bezvadní. Takže já mám rád celkově sport, celkově to prostředí, mám rád tu práci. Určitě se nedá říct, že bych miloval fotbal a neměl rád třeba atletiku, to ne. Mám rád ty sporty a kdybych měl říct srdeční, tak asi fotbal.

Já: Máš nějakou vtipnou, zajímavou historku z komentování? Asi jich možná bude spousta, nevím, jestli si vzpomeneš teď takhle z hlavy, ale je to otázka na odlehčení na závěr.

Miroslav Bureš: Já, já nevím, no vtipnou... Já mám spoustu zážitků a jsem strašně rád, že jsem se stačil ještě potkat s legendami toho, jednak sportu, točil jsem třeba s Emilem Zátopkem, s Pepi Bicanem s Františkem Pláničkou, a poznal jsem, a docela blízko i samozřejmě legendy toho rozhlasového vysílání, Karla Malinu a Václava Svobodu, Vlád'u Váchu, pro mě naprosto geniální člověk. Vlád'a Vácha, nejen proto, co všechno musel v životě zažít a překonat, ale i po tom, jak se choval, jak byl skromný, a jaká to byla osobnost. Takže, že jsem poznal tyhle lidi, to asi pro mě je víc, než nějaké zážitky jako k pousmání. Těch k pousmání samozřejmě bylo spoustu, protože spoustu těch lidí - na Aleše Procházku samozřejmě nesmím zapomenout, ale ten ještě pořád ráda dochází, takže toho neberu tak, že by jako patřil do minulosti, ten tady s námi pořád pracuje. Ale je to asi možná úplně největší legenda toho rozhlasové vysílání, takže ty lidi byly nejenom legendy, a uměli to řemeslo, ale byli i nesmírně vtipný a obětavý a Aleš Procházka, třeba s ním jsme se nasmáli mockrát. Tak jako že bych teďka měl tady vytasit nějakou konkrétní, tak to asi ne.

Já: Předpokládám, že od tady těch jmen, tak ses asi taky učil a sbíral inspiraci při práci.

Bureš: No v tom jsem měl právě obrovské štěstí, že jsem se s nimi potkal ještě v době, kdy oni pracovali všichni a nebylo to na krátkou dobu. Bylo to na několik let. S Vlád'ou Váchou dokonce na mnoho let. Ten vydržel nejdéle z nich, z těchhle těch rozhlasových bardů takže jsem s nimi fakt toho prožil dost. S Václavem Svobodou, který mě vlastně proved celým fotbalovým prostředím, seznámil mě mezi lidmi, jako Václav Ježek a další, takže to bylo pro mě perfektní, protože jsem tady ty všechny lidi poznal nejenom jako lidi, ale i jako pracanty a profíky a naučil jsem se spoustu věcí od nich a získal taky spoustu kontaktů, což mně hodně pomohlo v tom začátku, kdy jsem začal tuhle práci dělat.

Já: Komentoval jsi někdy nějaký vyloženě netradiční sport, který se možná i sám moc špatně komentuje?

Bureš: Jo, jo, určitě. Komentoval jsem, hlavně v tom začátku, třeba krasobruslení na olympiádě v Lillehammeru. No, i když tak jako použít slovo komentoval je příliš silný výraz, protože jsem

absolutně nevěděl, co mám dělat, to bylo pro mě velice složitý, takže tam nešlo o žádné komentování. To spíš byly takové pokusy o komentování, nebo spíš vstupy. No, taky jsem v tom začátku, myslím, že na olympiádě v Atlantě, dělal střelbu, tak to jsem se k ní taky dostal, tenkrát vůbec poprvé v životě jsem ji viděl naživo a bylo to docela složité, ale na druhou stranu strašně zábavné, protože to bylo pro mě úplně jiné, než na ni koukat v televizi. A taky to byla skvělá věc ta střelba, když seš přímo tam a prožíváš to, je to neuvěřitelně napínavé a je to strašně zajímavé, což třeba jsem na dálku z televize jako normální konzument nepoznal. Takže takovéhle tyhle sporty určitě no. Tak jako, když se k nim dostane, samozřejmě je to často i proto, že na takových akcích se musí ty sporty rozdělit mezi všechny lidi a na někoho holt zbyde to, co vlastně nedělá z nich nikdo, běžně přes celou sezónu. Tak pak se to musí rychle naučit, a pak se stává, že jde na něco, co vlastně v životě naživo neviděl. Což bylo v mém případě třeba tady ty dva sporty. A našel bych jich asi i víc no, ale ne tady dva jako byly na velké akci a bylo z nich, těch věcí hodně se dělalo, takže to asi určitě pamatuju.

Já: Máš nějaký komentátorský sen, který by jsi chtěl stihnout, nebo zvládnout, který bys chtěl zažít?

Miroslav Bureš: No, tak já bych chtěl určitě zažít třeba, kdyby česká fotbalová reprezentace hrála ve finále mistrovství světa a to by chtěl si zažít. Ať už jako komentátor, nebo jako divák. Nebo případně podobné výsledky a úspěchy českého sportu. To by se mi líbilo. Ale to nevím, jestli si ještě zažiju, tak je mi 50, no skoro, nebo 49 teď. Tak třeba se ještě dočkám, ale chtělo by to, chtělo by to, aby trochu zabrali.

Já: Když jsou u toho, jaké pro tebe bylo Nagano?

Miroslav Bureš: Já jsem v Naganu nebyl přímo, já jsem tenkrát dělal fotbal a byl jsem na mistrovství svět ve fotbale ten rok a tenkrát se, a ono se to vlastně i teďka nějak tak drží, že se ty lidi střídají na těch velkých akcích, a když je jeden rok jedna velká když je jeden rok víc těch velkých akcí, tak se snažíme to rozdělovat [01:58:04] tak, aby ty lidi se na těch akcích vystřídali. Takže já jsem byl na mistrovství ve fotbale tenkrát, ale v Naganu jsem nebyl. A pro mě to bylo zvláštní v tom, že jsem byl tady a všechno jsem viděl, tak asi jako pro každého. Já jsem to pak už prožil vlastně hlavně na Staromáku, protože jsem tenkrát měl práci, nebo jsem byl jako reportér u toho příjezdu hokejistů, a čekal jsem na Staroměstském náměstí na tom pódiu. Tenkrát s Martinem Dejdem a ještě s někým, kdo tam ještě byl, a čekal na ně. Dejdar to tenkrát uváděl, já jsem tam byl reportovat pro Rozhlas a to si pamatuju jednak, že jsme tam čekali asi deset hodin, že byla neuvěřitelná zima, no a pak samozřejmě to, jak oni tam přijeli a jak tam řádili na pódiu, tak to si pamatuju dobře. Ale jako přímo v Naganu jsem nebyl.

Já: A tam byly pocity asi, předpokládám, velké euforie.

Miroslav Bureš: Jo, tak jasně. A tak, podobný jako při jiných příležitostech podobného formátu, i když to Nagano jako je asi nejvíc pro mnoho lidí, tak ale před tím dva roky v 96. roce Mistrovství Evropy ve fotbale, to bylo hodně podobný. Takže těch, takovýchle věci jako samozřejmě perfektní no.

Já: Míro, děkuji.

Příloha č. 2: Emailový rozhovor s Davidem Nekvindou ze dne 18. května 2020

Jaká byla tvá cesta do Redakce sportu ČRo, potažmo na pozici komentátora sportovních utkání pro Jihomoravský kraj a kdy jsi nastoupil?

Cesta začala někdy v době, kdy jsem si uvědomil, že ze mě nebude profesionální hokejista a přitom jsem byl tímto sportem fascinován. Na gymnáziu jsem začal psát pro internetové stránky Komety Brno (dostal jsem se k tomu přes inzerát). Při studiu na vysoké škole jsem přešel na plný úvazek jako sportovní redaktor do Brněnského deníku Rovnost. Tam jsem byl zhruba rok, všimli si mě v Českém rozhlase a tam jsem přešel v létě 2015. Od té doby jsem na této pozici.

Jak probíhalo tvé zaškolení na tuto pozici a jednalo se z tvého pohledu o náročný proces, co ti dělalo největší problémy?

Zaškolení bylo docela rychlé, protože jsem už měl zkušenosti s prací sportovního redaktora. Učil jsem se tedy technicky, jak stříhat zvuk apod. Taky jsem musel pracovat na hlasovém projevu, který byl trochu moc formální. Nešlo ale o žádné cílené školení, to jsem nikdy neabsolvoval. Prostě mi občas nějaký editor řekl, ať jdu příspěvek přemluvit a vysvětlil mi pár konkrétních věcí. Trvalo to cca rok, od té doby jsem už nikdy z tohoto důvodu příspěvek nepřemlouval. To asi bylo nejsložitější. Paradoxně ale nešlo o mluvení v přímých přenosech, tam jsem byl asi díky adrenalinu emotivnější a vedení bylo spokojené od začátku.

V čem vidíš hlavní posun ve tvé práci, pokud srovnáš období tvého nástupu a současnost (v čem ses podle tebe posunu kupříkladu)?

Díky kontaktům dokážu nabízet rozmanitější paletu témat. Dřív jsem se soustředil víceméně jen na hokej a fotbal a postupně pronikal do dalších sportů, kde se taky dějí zajímavé věci a lidé jsou často ochotní o nich mluvit otevřeněji než v top sportech, kde se točí miliony. Víc jsem si taky zvyknul na to, že v rádiu je nutné neustále myslet na zvuk a víc se soustředit na to, aby byl příspěvek třeba ozvláštěný nějakým reportážním prvkem a nešlo jen o výpovědi respondentů spojené mým textem.

Komentuješ sám, nebo někdy i ve dvojici?

Z běžných zápasů se dělají jen krátké vstupy do vysílání, to jsem sám. Ve výjimečných případech (finále hokejové extraligy, zápas fotbalové reprezentace...) se vysílají celé přímé přenosy a ty se komentují ve dvou lidech.

Komentoval jsi někdy kontinuálně celý průběh utkání, tedy souvislý přímý přenos na Radiožurnálu?

Ano, šlo právě o zmíněná finále hokejové extraligy nebo zápas Norsko x Česko při kvalifikaci na fotbalové mistrovství světa 2020. Jde ale opravdu o výjimečnou událost.

Jak náročné je stíhat práci v celém kraji v počtu jeden reportér na celou oblast?

Dokud jsem dělal jen Jihomoravský kraj, bylo to bez problémů. I díky tomu, že regionální stanice Český rozhlas Brno nedává sportu moc prostoru. Od letošního roku ale kromě Jihomoravského kraje pokrývám také Zlínský, kde naopak regionální stanice vyžaduje sportu hodně. To už je ve spojení s cestováním z Brna náročnější, snažím se ale domlouvat si víc natáčení na jeden den. Někdy ale dochází k překryvu akcí v obou krajích (domácí zápas hrají ve stejný čas brněnští i zlínské hokejisty). V takovém případě přijíždí na pomoc kolega z jiného regionu.

Která témata nabízíš nejčastěji a jak se liší nabídka v/mimo sezónu?

Snažím se, aby taková témata neexistovala. Ale určitě nejčastější jsou klasické pozápasové reportáže, které chtějí především regionální stanice. To je zároveň odpověď na to, jak se liší nabídka. V létě je víc prostoru na nadčasovější témata, víc prostoru dostává taky třeba amatérský sport.

Liší se poptávka po jednotlivých tématech a jejich žánrovém zpracování mezi tím, co chce po tobě brněnské studio a sportovní redakce v Praze?

Nijak výrazně. Centrální redakce pochopitelně nebere vyloženě lokální témata, oslovit musí příspěvek i posluchače třeba v Ústí nad Labem. Pokud jde o žánrové zpracování, tam není rozdíl prakticky žádný. Jediná drobnost je, že celostátní redakce vyžaduje příspěvky v o něco málo kratší stopáži.

O jaké žánry bývá nejčastěji zájem? Resp., které nejčastěji tvoříš?

Nejčastějším žánrem je prostá zpráva, tedy zvuk jednoho respondenta do dvaceti sekund. V proudovém vysílání jsou nejčastěji používané montáže (výpovědi respondenta spojené mým textem), nejvíc ceněné jsou ale reportáže natočené přímo na místě. Těch však tolik není. Klasické rozhovory formátu otázka-odpověď dělám výjimečně v případě, že je potřeba příspěvek odvysílat co nejrychleji po samotném interview se sportovcem.

Který sport komentuješ nejraději?

Odmala mám nejbližší k hokeji, to vydrželo doteď. A komentuje se dobře i díky tomu, že jde o rychlou hru, při které stačí popisovat, co se zrovna odehrává na ledě.

Byl nějaký ryze pro tebe kuriózní sport, kterému ses musel věnovat ať už coby komentátor, nebo jej zpracovat nějakým příspěvkem?

Asi nejbizarnější „sport“, o kterém jsem natáčel reportáž, se jmenuje jugger. Je to hra z postapokalyptického světa, při které se hráči mlátí různými molitanovými zbraněmi, a bez vysvětlení pravidel absolutně nechápete, co se jako děje.

Jak vypadá vybavení komentátorských stanovišť? Liší se stadion od stadionu? Máš k dispozici i přídavné monitory se statistikami či detailními záběry na jednotlivé herní situace pro lepší přehled třeba sporných situací v brankovém území?

Na českých stadionech je vybavení prakticky všude stejné. Mám od technika připravený vysílací pult, krabičku velkou třeba jako notebook, ke které jsou připevněná sluchátka s mikrofonem. To je vše. Přídavné monitory jsou absolutní výjimka, v Česku jsem je zatím viděl jen v O2 Areně. Záběry tak sleduju stejně jako fanoušci na obrazovce na stadionu. Pokud tam obrazovka není, tak možnost sledovat opakovaný záběr nemám. Statistiky sleduju na svém notebooku.

Setkáváš se při své práci s klišé v odpovědích sportovců?

Setkávám, přijde mi ale, že takových odpovědí ubývá. A nemyslím si, že ve většině případů je problém v nedostatečné inteligenci sportovce. Klišé používají buď ti nervózní (typicky mladí sportovci), nebo ti, které nebaví mluvit s novináři a snaží se mít rozhovor co nejdřív za sebou.

Jak ty sám pokládáš otázky, aby ti sportovec řekl jinou, očekávatelnou odpověď, aby se trochu rozmluvil a neřekl pouze "tak určitě". Osvojil sis během své praxe nějaké postupy, jak otázku položit jinak, směrem, kterým z respondenta dostane to, co potřebuješ?

Upřímně řečeno jde v těchto případech víc o sportovce než o tazatele. Jsou sportovci, kteří odpoví zajímavě i na hloupou otázku a naopak tací, kteří řeknou nudné klišé na sebeoriginálnější dotaz. Obecně ale platí, že je dobré skutečně pokládat skutečně otázku, ne říct nějaký svůj názor a poté si ho jen nechat od respondenta potvrdit. Často platí, že čím kratší a jednodušší otázka, tím delší a zajímavější odpověď.

Popiš, prosím, rutiny tvé práce před komentování a po skončení zápasu. Co všechno se po tobě chce připravit?

Den před utkáním vždy vyrábím zprávu, která slouží jako "pozdávka" na zápas. Při výrobě této zprávy si tedy připomenu základní informace, jako kolikátý je který tým v tabulce a jak dopadlo poslední vzájemné utkání. Nijak víc se před zápasem nepřipravuji, v den zápasu prostě přijdu cca hodinu před začátkem na stadion, vezmu si soupisky, prověřím spojení a jdu na věc.

Po zápase okamžitě vyrážím na rozhovory s hráči, které jsou zpravidla někde u šaten týmů. Po natočení rozhovorů se jde do tiskového střediska, kde bývají tiskové konference trenérů, ty jsou v hokejové i fotbalové lize povinné. Ihned po skončení konference připravím základní zprávu s výsledkem a krátkým zvukem některého z aktérů zápasu, aby mohla co nejdřív zaznít ve vysílání. Delší reportáže zpravidla bývají po večerních zápasech objednané pro ranní vysílání v dalším dni, takže po připravení krátké zprávy se přesunu domů, kde vytvořím delší příspěvek